

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI

Kaina 35 c.

PENKTADIENIS – FRIDAY, LAPKRITIS – NOVEMBER 2, 1990

Nr. 214

Gulago kapinių užmiršti nevalia!

Vėlinės prisimenamas
Vorkutos gulagas

Vorkuta. – Kur Arktikos nakties prieblanda pereina į tikrą dieną, ten dažnai galima rasti prie nežinomų kapų palinkusį Stanislovą Grincevičių. Kapai yra netoli Jūrso laukų anglių kasyklos.

Aplink yra didžiulė tundra. Čia buvo viena griežčiausių darbo stovyklų Stalino gulage ir čia yra kaulai tų žmonių, kurie tą stovyklą pastatė. Dabar ten pravestas kelias ir šis gyventojas stengiasi atpažinti palaidotųjų vietas. Čia lankėsi „New York Times“ dienraščio korespondentas, kuris aprašė savo įspūdžius iš šios vietovės ir įdėjo į laikraščio pirmą puslapį Grincevičiaus nuotrauką tarp nežinomųjų kapų. Jis susitiko su juo, kai jis grįžo iš kelionės surasti šiek tiek cemento, kad galėtų pastatyti naują didelį medžio kryžių, bet cemento niekas jam nepadovanojo.

Uždrausta lankyti

Šiandien ši vieta tebėra uždrausta lankytojams, kuri vadinas Vorkuta ir kurioje Stalinas laisvai mąstancius žmones pavertė angliakasiais prieš jų norą. Šiam žurnalistinei pavyko atvažiuoti ir savo akimis pamatyti gulagą. Sunkus gyvenimas ir tamsūs prisiminimai lydi šiu žmonių gyvenimą, bet Vorkutos žmonės labai pamazū pradeda suprasti tą melą, kuris tebesupa juos. Ten buvę kalinių barakai dabar yra apgyventi žmonių, kurie neturi kitokių galimybių apsigyventi kitur. Žurnalistas šią vietą pasiekė po 40 valandų kelionės traukiniu iš Maskvos. Pirmas jo įspūdis buvo, kad miestas dar ir dabar izoliuotas.

Oficialiai miestas uždarytas užsieniečiams, bet Vakarų korespondentas ir fotografas galėjo atvykti tik kartu su Rusijos prezidentu Borisu Jelcinu, lydinį jį susipažinimo kelionėje po Rusijos kraštus. Gyventojai pasakojo, kad ir šiandien jiems dar labai sunku kurti nors išeiti, o tuo labiau pabėgti. Ten nebėra spygliuotų vielų, bet tebėra sovietinė tikrinimo sistema. Čia dar labiau trūksta gyvenamųjų butų, negu kur nors kitur Sovietų Sąjungoje. Čia žmonės jaučiasi, kaip patys save ištremę, nes neturi kur eiti.

Angliakasių reikalavimai

Šios srities angliakasiai susidarė reputacija, kaip labiausiai politiškai stiprūs žmonės visame krašte. Kai praėjusią vasarą Rusijos ir Ukrainos kasyklos dėl streiko užsidarė, tai 13 Vorkutos kasyklų buvo pirmosios, kurios šalia ekonominių prašymų pareikalavo ir politinių pakeitimų – panaikinti Komunistų partijos monopolį. Jie taip pat nepaklausė teismo įsakymo ir išėjo streikuoti.

Vorkuta nebuvo žinoma iki 1930 metų, kai geologai surado geros rūšies anglis Pečoros baseine, žemiau Arktikos. Po dešimtmečio buvo atidarytas gulagas – valstybinė stovykla. Toje srityje buvo maždaug įsteigta 30 darbo stovyklų, kur vergais paversti žmonės kasė anglis ir užbaigė savo gyvenimą. Čia buvo atvežti sovietų kareiviai, papuoletieji ir priešų kategorija pir-

miau iš sovietų-somų karo 1939-40 m., o vėliau ir iš Antrojo Pasaulinio karo, kuriais, kai jie grįžo, režimas nebeapsitiekė. Ten buvo ir lietuviai su ukrainiečiais, kurie buvo laikomi tautinės minties žmonėmis, todėl nepatriotai sovietai. Vorkutos istoriniame muziejuje yra paskutiniu metu sudėti ir gulago plakatai, kurie parodo, kad būta čia aktorių ir dainininkų. Vorkutos intelektualinis ir kultūrinis potencialas tada galėjo būti labai aukštas, bet politiniai kaliniai buvo maišomi su kriminalistais, kurie tuo metu valdė šias stovyklas. Jie nuvertino Vorkutos lygį.

Paskutinis politinis kalnys – lietuvis

Bet Vorkutoje veikia „Memorial“ skyrius, kuris spalio 30 d. pastatė paminklą nukentėjusiems sovietų aukoms Maskvoje. Jo vadovas čia yra Vitalis Trošinas. Jis sako, kad šioje apylinkėje tebegyvena maždaug kokia tūkstantinė stovyklų kalinių, o kita tiek bijo prisipažinti, kad yra buvę politiniai kaliniai. Žurnalistas susitiko su Anna V. Krikun, areštuota 1939 m., kurios motina buvo išteikėjusi už romanovų žmogaus, paskutinio iš caro šeimos. Šiuo metu ji gyvena dideliame varge Vorkutoje. Ji pasakė dar tikintį Rusijos žmonėmis, kad jie atgims.

Vorkuta, Stalino įsteigtosios priverčiamosios darbo stovyklos vieta, ir dabar izoliuota.

Minėtasis Trošinas pasakė, jog paskutinis žinomas politinis kalnys buvo lietuvis poetas, pernai išleistas į laisvę.

„Banditas ir fašistas“

„Memorial“ organizacija rengiasi prie Vorkutos upės pastatyti šiu stovyklų žuvusiems paminklą. Ji taip pat ragina S. Grincevičių prižiūrėti kalinių kapines, kurios tik vienos išliko žinomos, ir svarbios tuo, kad čia buvo sušaudyta masė kalinių po 1953 metų streiko rugpjūčio mėnesį. Grincevičius čia gyvena nuo 1956 metų, kuris pabėgo iš Lietuvos nuo persekiojimų ir savanoriškai prižiūri šias kalinių kapines. Jo sūnus pernai žuvo kasyklose. Lietuvoje jis buvo vadinamas banditu ir fašistu.

Šiais metais „Memorial“ nariai ir angliakasių dauguma yra sujungę savo jėgas, kad Vorkutos rinkimuose pašalintų Komunistų partijos narius iš miesto tarybos. Jų didžiausias vargas yra įsijudinti masės žmonių iš abejingumo politiniame gyvenime. Daugelis nepajėgia nusikratyti baimės, kad ir vėl nesugrįžtų koncentracijos stovyklų laikais.

Gulago kapinėse stovi palinkęs Stanislovas Grincevičius, primindamas mums tuos, kurie mirė Stalino priverčiamosios darbo stovyklose Vorkutoje.

Lietuva ilgisi Reagano

O kodėl Kremlius pradėjo „naujai mąstyti“

Vilnius. – „Lietuvos aidas“ savo 46 numeryje rašo: „Mes ilgamės tavęs, Ronaldai!“

Aldas Kazlauskas perduoda savaitraščio „The European“ pasisakymą: „Kažkas tikrai keista atsitiko Ronaldui Reaganui. Palikęs tarnybą ir išėjęs į mados Ameriką, staiga tapo europiečių numylėtinu“. Visur esama pilna jo fotografijų, atvaizdų. O filmą susukęs Los Angeles mieste atstovas sako, kad Reaganui simpatizuoja įvairaus amžiaus europiečiai. Jis parodė, kad galima būti aukštame poste ir neprarasti žavesio bei humoro. „Beveik nėra abejonių, kad Reaganas išliks atmintį kaip viena originaliausių ir patraukliausių XX amžiaus asmenybių“.

Kai siuto Kremlius

„Mums Reaganas – kur kas daugiau nei besišypsantis aktorius politikas. Prisiminkime, dar visai neseniai, komunistinė propaganda neįkykštėjo prakeiksmų tam „aršiam antitarybininkui, artistui, protaujančiam tik tris valandas per dieną“ ir t.t. Kokią teisę turite, pone Reganai, kištis į mūsų šalies vidaus reikalus?“ – buvo sakoma per garsiakalbius Vilniuje Pavergtųjų savaitės Amerikoje metu. Jis rašo, kad siuto Kremliaus bonzos, atmetę Reagano siūlytą „nulinį variantą“ ir priverė prezidentą dislokuoti Vakarų Europoje Pershing – 2 raketas. Po to sekė

Karą skelbia Kongresas

Washingtonas. – JAV Senato daugumos vadovas demokratas Geroge Mitchell pareiškė, jog tik JAV Kongresas gali skelbti karą, pasakydamas, kad jis ir Atstovų rūmų speakeris Thomas Foley sukvies visus Kongreso narius atgal į Washingtoną sesijon iš atostogų, jei prezidentas nuspręs imtis kari- nių veiksmų prieš Iraką.

„Yra labai svarbu prisiminti, jog pagal Amerikos Konstituciją, prezidentas neturi teisės bet koku atveju įpareigoti Ameriką karui. Tik Kongresas tegali padaryti tą svarbų sprendimą“, pasakė sen. G. Mitchell.

balistinės raketos MX ir strateginė iniciatyvos apsigynimo programa ir nuolatinė pagalba Nikaragvos ir Afganistano partizanams.

Tik dėl to Kremlius ėmė „naujai mąstyti“ ir pradėjo „perestroiką“. Rytizma prezidento Reagano politika, jo paskelbtas kryžiaus žygis prieš komunizmą iš pamatų sukrėtė blogio imperiją ir davė viltį, kad paverstosios tautos, tarp jų ir Lietuva, vėl bus laisvos“, rašo Lietuvos spaudoje Aldas Kazlauskas.

Jis baigia savo straipsnį: „Kalbėti su sovietais galima tik iš jėgos pozicijų – tai taip pat Reagano žodžiai. Ar tik nebus jas pamiršęs jo ipėdis George Bushas? Jam tapus prezidentu, pastebimai sulėtėjo pasaulinės komunizmo sistemos irimas. Tą savo kailiu pajutome ir mes, vietoj pripažinimo tesulaukę aibes perspėjimų ir pamokymų.“

Ronaldas Reaganas

Trūksta tavo kietos rankos, Ronaldai Reaganai. Anot Amerikos lietuvaite aktorės Rūtos Lee-Kilmonytės, nebūtum tryptojęs apie Lietuvą, būtum pripažinęs ją be jokio išlygų...“

Tegaila pridėti – ir mes ilgamės Reagano.

TRUMPAI IŠ VISUR

– Maskvoje nesusirišę su Komunistų partija istorikai, o taip pat ir Vakarų istorikai, kai buvo atidengtas nukankintoms aukoms prisiminti paminklas Sovietų Sąjungos politinių kalinių dienų, rašo, jog apskaičiuota, kad žuvo daugiau kaip 25 milijonai žmonių po 1917 metų revoliucijos, kai komunistai atėjo į valdžią.

– Tegucigalpa, Honduro sostinėje, susirinkę penki Centrinės Amerikos užsienio reikalų ministrai kreipėsi į kairiųjų partizanų Salvadore, kad atnaujintų pasitarimus su savo vyriausybe. Prieš tai prasidėję pasitarimai tarp prezidento Alfredo Cristiani vyriausybės ir komunistų sukilėlių Farabundo Marti Laisvės fronto iširo.

– Washingtono prez. Bushas tarėsi su JAV Saugumo taryba ir pranešė Kongreso vadams, kad jo „kantrybė baigiasi dėl Irako užsispyrimo neišeiti iš Kuaito ir dėl pagrobimų amerikiečių žiaurių gyvenimo sąlygų.“

– Irako prez. Saddam Hussein įsakė savo kariuomenei būti parengties stovyje ir „gerai pasiruošti sutikti amerikiečius“.

– Egipto prez. Hosni Mubarakas pasakė vakar, kad dabartinė situacija yra tokioje padėtyje, kad gali įvykti „sprogimas bet kurio metu“ Vidurio Rytų regione.

– Jeruzalėje spauda vėl praneša, kad buvo nušautas vienas palestinietis netoli Tel Avivo ir du arabai užmušti ar nušauti Vakarų Kranto srityje.

– Wellingtone, Naujosios Zelandijos sostinėje, AP žinių agentūra pranešė, jog Darbo partija po 6 metų pralaimėjo rinkimus ir konservatorių partija visame krašte laimėjo. Jim Bolger, konservatorių vadas, rinkiminėje propagandoje pasakė už geresnius ryšius su Amerika ir dabar bus naujuoju Naujosios Zelandijos ministru pirmininku.

– Irako vyriausybė išleido paskutinius 267 prancūzus vykti į laisvę, pranešė prancūzų žinių agentūra.

Vysk. Vaičius kalbėjo Sinode

Vatikano miestas. – Praėjusios savaitės „L'Osservatore Romano“ angliškioji laida paskelbė Žemaičių vyskupo Antano Vaičiaus kalbos santrauką, kurią jis pasakė Pasaulio vyskupų sinode. Vysk. Vaičius pasaulio vyskupams priminė, jog Lietuva per 50 metų išgyveno bolševikų režimą. Daug buvo nužudyti, nukankinti, bet katalikai išliko. Seminarijos buvo uždarytos ir daugelis kunigų išgyveno tikrą kankinių kelią. Nežiūrint tokios padėties, tikėjimas buvo perduotas panašiai, kaip kad buvo Bažnyčioje katakombų laikais. Priminė ir pagrindžio kunigus, kurie buvo šventinami slapta. Lietuvoje tik pusė parapijų turi savo kunigus. Tačiau nežiūrint to, Lietuva siunčia savo kunigus apaštalausti į Dushanbą, Karagandą ir Novosibirsko sritį. Šiuo metu bažnyčios atstatomos arba ir naujos statomos. Ruošiami nauji kunigai. Skverbiasi žalingos apraiškos iš Vakarų gyvenimo.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Sovietų angliakasiai įsteigė savo uniiją

Kremlius pasiuntė dalinius į Moldaviją

Maskva. 1990 spalio 27. – Reuterio žinių agentūra skelbia, jog Sovietų Sąjungos angliakasiai nutarė įsteigti pirmąją nepriklausomą valstybę uniiją ir pagrąsino streikuoti, jei vyriausybė ir toliau nesiims priemonių pagerinti darbininkų sąlygas.

Po 5 dienų pasitarimų Ukrainos angliakasių Donetso centre, jų atstovai iš įvairių anglių kasimo vietų, įsteigė Nepriklausomą Angliakasių uniiją ir išrinko vykdomąjį organą su kvieisti pirmąjam visų angliakasių kongresui. Angliakasiai dabar ten gali pasirinkti, ar įstoti į naują uniiją, ar pasilikti senojoje Komunistų partijos uniijoje, rašo ir „Pravda“. Naujos uniijos įkūrimas yra didelis smūgis oficialiai partijos uniijai, kuri ilgą laiką buvo Komunistų partijos ir vyriausybės įrankis, nes vykdavo Kremliaus įsakymus visame Sovietų krašte.

Pareikalavo vyriausybės atsistatydinimo

Delegatai, susirinkę iš visų didžiųjų kasyklų, pareikalavo atsistatydinti Sovietų ministeri pirmininką N. Ryzkovą ir jo vyriausybę ir pranešė, jog gruodžio mėnesį prasidės civiliniai neramumai, jei Kremlius neatšauks iš jo reikalavimus, praneša „Tassas“. Taip pat ir tai, kad gali įvykti generalinis streikas, kuris suparalizuos visą Sąjungą.

Panašūs streikai nuo pat Lenkijos sienos iki Sibiro palietė Sovietų Sąjungą 1989 metų vasarą, kurių metu buvo reikalaujama pagerinti darbo ir gyvenimo sąlygas. Angliakasiai pareiškė, jog vyriausybė neišpildė savo duotų pažadų ta

vasarą ir sutartos programos nevykdė. Šiame suvažiavime buvo taip pat pareiškta, jog oficiali uniijos vadovybė taip pat nesirūpino darbininkų reikalais. Tad būtina turėti savo uniiją, kuri nebeprilausys Kremlui. Jiems Sovietų Sąjungos anglių industrijos ministeris Michailas Ščadovas pranešė, jog nė vienas angliakasis nepraras darbo dėl to, kad Sovietai pereina į verslo ekonomijos prekybinę sistemą.

Sovietų daliniai į Moldaviją

Taip pat Reuteris praneša, jog Sovietų Vyriausybė pasiuntė savo Vidaus reikalų ministerio dalinius į Moldaviją, kurioje esą būtina išvengti neramumų tarp moldavų ir tautinės turkų mažumos. Ši pranešimą paskelbė ir „Tasso“ agentūra. Tuo pačiu metu vyko pasitarimai tarp Moldavijos vyriausybės ir Gagauzų turkų vadų, kurie ten sudaro stiprią 150.000 krikščionių turkų bendruomenę, paskelbusią rugpjūčio mėnesį savo atsisakymą nuo Moldavijos. „Tassas“ sako, jog Moldavijos prezidentas Mircea Snegur ir Gagauzų vadas paprašė atsiųsti dalinius palaikyti taiką tarp jų. Ta pačia proga primenama, kad moldavai yra rumunų kilmės ir kalba jų kalba.

Moldavijos Aukščiausioji Taryba šeštadienį paskelbė „išimties pavojingą stovį“ gaucauzų regione, kuriame turkai paskelbė rinkimus, norėdami sudaryti savo vyriausybę naujai savo respublikai. Tūkstančiai moldavų „savanorių“ skubėjo su vėždais ir užblokavo kelius į tą sritį.

Artėja laikas Tėvynės tarnybai

Vilnius, 1990 spalio 31. (LIC) – Lietuvos Aukščiausioji Taryba vakar priėmė pareiškimą, kuriame ragina Lietuvos jaunuolius netarnauti svetimos šalies kariuomenėje, o „atlikti Lietuvos Respublikos piliečio pareigą“. Pareiškimą pasirašė AT pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Tarybos pareiškimas

TSR Sąjungos kariuomenė Lietuvoje yra dalis kitos valstybės militaristinės sistemos bei ideologijos, kuri dabar patirs didelę krizę. Toje sistemoje beveikia seni privalomos karo tarnybos mechanizmai ir vėl neteisėtai taikomi Lietuvoje Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba jau anksčiau yra pareiškusi, kad Lietuvos Respublikos piliečiams nepriimama ir nerekomenduojama tarnauti kitos šalies ginkluotose pajėgose; todėl

– Vladivostoko miesto taryba paskelbė norinti atgauti savo kadaise turėtą statusą kaip prekybos centras Tolimųjų Rytų regione, o Sachalino salos nori tapti laisvos prekybos modeliu, praneša užsienio korespondentai iš Maskvos.

– Vodka klausimas Maskvoje toks aštrus, jog policijos vadai pasiūlė leisti gaminti namine degtinę, kad išvengtų susirėmimų tarp įvairių grupių, kadangi vodka trūkumas erzina žmones ir jie „praranda nervus“.

KALENDORIUS

Lapkričio 2 d.: Vėlinės – mirusiųjų minėjimo diena. Valentinus, Gedilė, Nora, Gedartas, Mairas, Tobijas.

Lapkričio 3 d.: Hubertas, Silvija, Norvainė, Vydmantas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:22, leidžiasi 4:45. Temperatūra dieną 77 l., naktį 55 l.

SPORTO APŽVALGA

IV PLS Žaidynės

PAPILDOMOS ŽINIOS

IV-jų PLS žaidynių organizacinio štabo Lietuvoje pirmininkas J. Grinbergas ir keli to štabo nariai aplankė visus 13 Lietuvos miestų, kuriuose numatoma dalis tų žaidynių programos. Apžiūrėjo stadionų aikštes, su vietos org. komitetais aptarė priėmimo sąlygas ir kitus klausimus. Visuose miestuose susidomėjimas labai didelis, pasirodymai sparčiai vykdomi, nepamirštama jokia detalė.

Grįžęs Vilniui J. Grinbergas padarė pranešimą visam Organizaciniam štabui ir Lietuvos Tautiniam Olimpiniui komitetui. Šiame posėdyje padaryta keletas nutarimų bei pakeitimų, atsižvelgiant į Amerikos Išvykos komiteto pageidavimus.

Sportininkai, vadovai ir treneriai bus išlaikomi 3-4 dienas prieš žaidynių atidarymą ir 1-2 dienas po jų uždarymo ir, aišku, per visas žaidynes.

Turistai bei sportininkų šeimų nariai bus apgyvendinti šeimose tuose miestuose, kur vyks jų šeimų narių-sportininkų varžybos, ar kur jie pageidautų. Ir nemokamai! Tiems, kurie nenorės gyventi šeimose, bus parūpinti bendrabučiai, kuriose nakvynės kainuos iki 10 rublių už parą, o maistas – 15 rublių už parą.

Kalną slidinėjimo varžybas galutinai nutarta organizuoti Kaukaze, Elbruso pašlaitėje. Slidinėtojų kelionės išlaidos (iš Lietuvos į Kaukazą ir atgal) ir išlaikymą apmokės Lietuvos Slidinėjimo federacija.

Krepšinio ir tinklinio varžybų programa priimta pagal Amerikos Išvykos org. komiteto pasiūlymą. Taip pat ir krepšinio

jaunių bei tinklinio mergaičių amžiaus riba priimta, kaip pasiūlyta. Kviečiami kvalifikuoti krepšinio ir tinklinio teisėjai.

Lauko teniso dvejetų (vyrų, moterų bei mišrių) varžybos vyks tuose miestuose, kur vyks vienetų varžybos, o ne Vilniuje, kaip buvo numatyta anksčiau.

Buriavimo varžybose „Lazer“ klasė yra tarptautinių varžybų programos dalis. Tokioms varžyboms laivus Lietuvoje turima. O burlentės yra „wind-surfing“.

Galutinė visų varžybų pravedimo sistema, visos programos detalės bus galutinai išaiškintos ir nustatytos per paskutinį klubų atstovų suvažiavimą 1991 m. sausio mėn. pabaigoje Vilniuje.

ŠALFAS s-gos metiniame suvažiavime, lapkričio 17 d. Clevelande, kiekvieno klubo, planuojančio vykti į Lietuvą, turėtų dalyvauti bent vienas atstovas. IV PLS žaidynių klausimas bus dėmesio centre. Platu pranešimą pateiks Išvykos organizacinis komitetas: pirmininkas Valdas Adamkus referuos reprezentacijos, uniformų bei aprangos klausimą, Vyt. Grybauskas kalbės bendrai apie visą žaidynių organizaciją, o Algis Tamošiūnas palies ženklių bei dovanų klausimą.

Dar kartą primenama klubams, kad jų atstovai privalo atsivežti į suvažiavimą provizorinį vykstančių į Lietuvą komandų, pavienių sportininkų bei turistų (kiek įmanoma) sąrašus.

Ir, kaip jau buvo minėta, numatomas išleisti didžiulis žaidynių leidinys. Kiekvienas klubas turėtų rasti tam leidiniui bent kelias reklamas. Užmokėstis – nemažiau 25 dol., atitektų Lietuvos Tautiniam Olimpiniui komitetui, kurio sąskaita yra Chicagoje prie Amerikos Lietuvių Bendruomenės. Čekius rašyti: Amerikos Lietuvių Bendruomenei – LTOK ir siųsti juos Algiiui Tamošiūnui, 317 So. Catherine Ave., La Grange, IL 60525.

Išvykos Organizacinis komitetas

1990 METŲ GOLFO ŽINIOS

25-tosios ŠALFAS sąjungos metinės golfo pirmenybės rugpjūčio 31-rugšėjo 2 d. vyko „International Country Club of Niagara“ golfo, aikštėse, Stevensville, Ontario. Jas rengė Toronto Lietuvių Golfo klubas.

Pirmenybėse dalyvavo 120 golfininkų, kurių didesnė pusė buvo Chicago ir Toronto žaidėjai. Likusią dalį sudarė Clevelando, Detroito, Rochesterio, Californijos bei Floridos atstovai. Pirmenybės buvo prarastos vyrų ir moterų individualinėse klasėse, senjorų, jaunių ir tarp miestinių komandų varžybose.

Pirmenybių rezultatai:

1990 ŠALFAS turnyro rezultatai (International Country Club of Niagara)

Vyrų komandinis „Gross“: Chicago – 1 – 965, Toronto – 1 – 1001, Cleveland – 1 – 1033;

Moterų komandinis „gross“: Chicago – 1 – 847, Toronto – 1 – 853.

Vyrų „gross champion-ship“: P. Stukas – 156, T. Vaitkus – 157, T. Lapas – 158, visi iš Chicago.

Vyrų „gross“ – „A“ klasė: R. Kleiza, Chicago – 160, A. Stauskas, Toronto – 163, S. Podasdecki, Toronto – 164.

Vyrų „gross“ – „B“ klasė: S. Steponavičius, Cleveland – 174, I. Janušis, Detroit – 179, V. Vaitkus, Chicago – 179.

Vyrų „gross“ – „C“ klasė: S. Obelienius, Toronto – 183, I. Moran, Cleveland – 184, V. Siminkevičius, Toronto – 185.

Vyrų „gross“ – „D“ klasė: R. Strimaitis, Cleveland – 204, L. Gyls, Chicago – 212, J. Bankas, Toronto – 219.

Senjorų „gross“: P. Stauskas – 171, J. Danaitis – 176, Au. Simanavičius – 178, visi iš Toronto.

Moterų „gross“ – „A“ klasė: R. Stverak, Virginia – 189, A. Vaitkus, Chicago – 193, I. Kymantienė, Toronto – 200.

Moterų „gross“ – „B“ klasė: D. Skripstas, Cleveland – 241, A. Urba, Chicago – 246, V. Žaliauskienė, Toronto – 250.

Žaidynių stebėtojai geria „Litanicos“ klubo nario A. Savukyno žaidimo technika.

Futbolas Chicagoje

„LITUANICA“ – „SCHWABEN“ 1:0

Sunkiai iškovota pergalė prieš stiprią vokiečių komandą „Schwabens“ rezultatu 1:0, praėjusį sekmadienį, spalio 28 d., baigtas įspūdingas šių metų futbolo pirmenybių sezonas. „Litanica“ – „Liths“ šiais metais vadinama „The surprise team of the year“, rinko pergalę po pergalės ir pasiekė antrą vietą Metropolitan lygoje, kas yra naujas dalykas šio klubo istorijoje.

Rungtynės vyko Buffalo Grove, IL, puikioje Schwaben Center aikštėje. Oras pasitaikė stebėtinai gražus, tartum specialiai pritaikytas rungtynėms. Tinkamumo joks daktaras net ir su receptu neišrašytų. Tik sušvilpus rungtynių pradžia, „Liths“ vyrai, operuodami gražiais deriniais, isivirtino „Schwabens“ aikštės pusėje ir beveik nei karto iš jos neatsitraukė, kol 20 minutėse Artūras Savukynas įkrito gražų įvartį – 1:0. Po įvartio dar keliolika minučių pasigėrėtinai pasuodamiesi ir kombinuodami „Liths“ vyrai vyrovo aikštėje ir turėjo keletą progų prie aikštės šeiminkų vartų.

Po lenkų „Eagles“ ir serbų rungtynių pasilikę žiūrovai gėrėjęsi „Liths“ komandos puikiu žaidimu.

– Ladna gra, cholera, – girdejų komentuojant.

Puslaikiui baigiantis žaidimas išsilygino. Mūsų šeiminkai šią kartą neturint išbandytų pakaitų, antrame puslaikyje

pradėjo rodytis nuovargio žymės ir „Schwabens“ persvara. Užtikrintas gynimas ir saugai Virgilijus Marčinskas, Rolandas Sinikovas, Steve Maestre, Rolandas Urbanavičius, Ged. Vilkelis, Mark Jenigas ir vart. Jonas Putna, sukaupę paskutines jėgas, išsaugojo tą vienturtį įvartį ir su juo du sunkiai uždirbtus taškus. Prie tokio pasimetusio teisėjo, koku šį kartą buvo meksikietis Pimpas, buvo galima visko tikėtis.

„Litanica-Liths“, surinkusi 23 taškus, vienu tašku mažiau negu „Eagles“, sezoną baigė antroje vietoje, bet serbai dar turi žaisti trejas ir „Eagles“ vienas rungtynės. Jie gali pralenksti „L“ ir pasivyti „Eagles“. Kas bus Metropolitan lygos čempionas, dar neaišku. Mūsų šeiminkai trečia vieta garantuota. Tai nuopelnas taktininkų iš Lietuvos ir geležinė kantrybė apsiaravusių komandos vadovų Ged. Bielskaus ir Alberto Glavinskio, kurie, tik dėl lietuvių komandos reprezentacijos kitataučių tarpe, pasipuolė papildomomis veido raukšlėmis ir labiau pasidabruotais paausiais. „Litanica“ komandų treneris Don, per ištisus metus nepaleidęs nei vienos treniruotės, pareigingai dirbo su visais, nepamainomas ryšininkas tarp žaidėjų ir malonus šeiminkas.

Kad komanda laimėtų taškų, reikėjo, kad kas nors parūpintų įvartį. Tad ir rūpinosi beveik visi žaidėjai, išskyrus vartininką ir porą gynikų. Algis Krygeris, Henry Jenigas ir Toni Maestre įkrito po 4 įvartius; Artūras Savukynas, Rolandas Urbanavičius po 3; Ged. Vilkelis, Phil. Abed, Steve Jenigas ir Giedrius Grigas – po 2; Rob. Loncar ir Rolandas Sinikovas po vieną. Bendras visų metų įvartčių santykis 28-19 „Litanicos“ naudai.

SUKAKTUVINIS POKYLIS

Sėkmingai užbaigus keturiasdešimtuosius pionieriškus futbolo veiklos metus JAV, „Litanicos“ futbolo klubas ruošia iškilmingą balių Lietuvių centre, Lemonte, lapkričio 17 dienos vakare.

Sportu besidominti visuomenė, jauni ir vyresni, savo atsilankymu prašomi paremti sukaktuvinių pastangas. Vietas kviečiame užsisakyti iš anksto, dabar pasitaisytus ir „Litanicos“ klube. Šokiams gros „Gintaro“ orkestras. Kad bus puiki vakariene – netenka net minėti. Studentams 50% nuolaida. Tai proga atžymėti paruoštas apžvalginis leidinys.

J. J.

IR ANGLIJOJ LIETUVIAI LOŠIA FUTBOLĄ

„Europos Lietuvio“ š.m. spalio 19 d. laidoje atspausdinta tokio turinio žinutė:

Sporto ir socialinio klubo futbolas

Rugšėjo 30 d. žaidė abi komandos, pirmosios diviziono „Lithuanian Victoria A“ žaidė su „Dockland Settlement“ – laimėjo 4:3, o ketvirtosios diviziono „Lithuanian Victoria B“ žaidė su „Starion“ ir laimėjo 4:0.

Tę pat laikraščio laidoje pranešama ir apie Londono sporto ir socialinio klubo labdaros vakarą, spalio 20 d. ruošiamą paremti „British-Lithuanian Relief Fund for Children in Lithuania“. Vakaras su šokiais ir vakariene. Už įėjimą 5 sv. mokėstis bus įmokėti minimam fondui.

„ŽALGIRIS“ JAV-se

„Žalgirio“ krepšinio komanda iš Kauno šiandien (lapkričio 2 d.) 2 val. p.p. atskrido į „JFK“ aerodromą New York. „Žalgiris“ viesės JAV-ese iki lapkričio 23 d., kuomet jis 4 val. p.p. iš „JFK“ pakils kelionei į namus. JAV-ese žais 13 rungtynių su įvairiomis universitetų krepšinio komandomis. Čia spausdiname numatytų rungtynių vietas ir datas. (Už šių žinių suteikimą dėkojame skaitininkai Ilnai Laucienei. Red.)

Lapkr. 3 d. – Glassboro State univ., Glassboro, N.J.

Lapkr. 5 d. – VS Hutchinson Junior College, Hutchinson, Kansas.

Lapkr. 6 d. – VS Western Nebraska College, Scottsbluff, Nebraska.

Lapkr. 7 d. – VS Fort Hays State U., Fort Hays, Kansas.

Lapkr. 9 d. – VS U. of Colorado, Colorado Springs, Colorado.

Lapkr. 10 d. – VS U.S. Air Force Academy, Colorado Springs, Colorado.

Lapkr. 12 d. – U. of Wyoming, Laramie, Wyoming.

Lapkr. 14 d. – VS Wichita State U., Wichita, Kansas.

Lapkr. 15 d. – VS Southwest Baptist U. Bolivar, Missouri.

Lapkr. 16 d. – VS U. of Missouri, Columbia, Missouri.

Lapkr. 17 d. – VS St. Louis University, St. Louis, Missouri.

Lapkr. 19 d. – VS Bradley University, Peoria, Illinois.

Lapkr. 20 d. – VS Northwestern University, Springfield, Illinois.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALENE BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijoje nuolat
4007 W. 96 St.
Tel. (312) 738-5554
307 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. (708) 352-4487

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pasto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesijunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytjo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Sest. pried.)	\$40.00	\$25.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuostata. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamas gavus prašymą.

Užsleptas kentejimas dusina. Lotynų priežodis

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Sirdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ktv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.
Gdytojas ir chirurgas
Anestezijos ir skausmo gydymo specialistas
Sherman ligoninė, Elgin, IL
Tel. (708) 837-0095
Skambinti galima 24 val.

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ – PLAUCIŲ LIGOS
4700 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453-2533
Tel. 708-635-3113

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2955 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Sest. pagal susitarimą
Kabineto tel. (312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 586-3166;
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. 3-6.
Sestadieniais pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm. antr. ketv. penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p. 7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždaroma, ketv. 1-3 v.p.p., penkt.
ir šest. 9 v.r. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 925-2670 arba (708) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Ne chirurginis išsiplėsių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm. antr. penkt. 12-3 v.p.p. ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šest. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
61 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (312) 585-2980 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (312) 737-1168;
Rezid. (708) 385-4811

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7 Antr. ir
ketv. 9-12 Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm. antr. ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

ATSAKINGA DEMOKRATIJA

Washington, DC, mieste, kuriame knibžda ne tik įvairios JAV valdžios įstaigos ir politinės veiklos centrai, yra ir kelios žymios mokslo institucijos — universitetai. Tad supranta, jei ten yra ir gausybė įvairių politinių pažiūrų organizacijų, kurios tenai išlaiko savo politinių-ideologinių studijų centrus („think tanks“), kurie samdo jų pažiūrų palaikantį mokslinį mokslininkus, kad jie padėtų rutulioti, vystyti moksliškai paremtas, jų politinius įsitikinimus paremiančias politines pozicijas.

Viena tokių yra etikos-moralinės teologijos specialisto George Weigel vadovaujama „Ethics and Public Policy Center“. Įkurtas 1976 m., šis pelno nedarantis mokslo ir tyrimų institutas siekia krikščioniškas vertybes įnešti į JAV visuomenėje vykstančias svarstybas, derybas viešosios krašto politikos klausimais („public policy issues“). Išlaikomas įvairių fondacijų, korporacijų bei individų, centro dešimties asmenų personalas leidžia du aplinkraščius, įvairias knygas, suorganizuoja konferencijas ir seminarus ir praveda tyrinėjimus.

Nors centro prezidentas ir viceprezidentas abu yra katalikai, centras rūpinasi ir tarp religinių bei ekumeninių klausimais. Jie praveda pašnekesius su žydų, ortodoksų bei protestantų mokslininkais bei religiniais vadais ir JAV-į vidaus ir užsienio politikos klausimais.

Prieš metus tapęs centro prezidentu George Weigel sako, kad Centras lies klausimus apie numatomas įstatymus liečiančius vaikų priežiūros įstaigas ir valdišką pašalpą teikiama vargšams. Taip pat yra ruošiamos studijos apie žmogaus teisių pažeidimus El Salvadore ir Kinijoje po Tiananmen aikštės įvykių. Centras atžymės šimtmečio sukaktį pop. Leono XIII-jo enciklikos „Rerum novarum“, išleisdamas knygą liečiančią katalikų sampratą socialinio teisingumo klausimais. Tai bus rinkinys studijinių rašinių (essays) apie dešimt raktinių dokumentų, turinčių ryšį su „Rerum novarum“. Numatoma, kad ji išeis 1991 m. kovo mėn. Šie moksliniai rašiniai, anot Weigel, ne tiek mes žvilgsnį į praeitį, kiek išryškins būdus, kaip „Rerum novarum“ enciklikoje puoselėtos mintys gali padėti formuoti ir įtakoti viešasias diskusijas apie moralinius klausimus šiandieninėje Amerikoje.

Balandžio mėnesį, jungtinėmis jėgomis su kita panašia įstaiga — Institutu dėl Religijos ir Viešojo gyvenimo — ir Notre Dame universitete veikiančiu Jacques Maritain institutu, EPPC organizuoja JAV bažnyčių ekumeninę konferenciją apie krikščionišką socialinę etiką, kuri taip pat vyks Rerum novarum šešelyje.

Centras taip pat kreips savo dėmesį į tarptautinės politikos areną, ypač liečiant Rytų-Vakarų santykius. Pasibaigus „šaltojo karo“ erai, kyla nauji klausimai. Rytų bloko kraštams daugiau mažiau jau apsisprendus už šioji tokį kapitalizmą, kyla klausimai, pavyzdžiui, kokių pabūdujų gali būti laisvos ir demokratiškos bendruomenės? Iš ko susidaro „teisingumas“ krašte?

Centro viceprezidentas Robert Royal, aiškindamas tuos naujus politinius klausimus, priminė, kad panašūs klausimai tinka ir Lotynų Amerikai. „Nors šiuo metu neatrodo, kad Pietų amerikiečiai masiškai norėtų socializmo, tuose kraštuose neįvyksta nuolatinė viltis, kad bus rastas kažkokis „trečias kelias“

(ne kapitalizmas ir ne socializmas, kuris leis jiems išspręsti savo socialines, ekonomines problemas.

Royal primena, kad Europos Krikščionių demokratų konferencijoje Ispanijoje pernai europiečiai Pietų amerikiečiams pasakė: „Jūs teisingai esate susirūpinę — pagrindiniai dalykai yra netvarkoje jūsų bendruomenėse. Reikia reformuoti pagrindines jos struktūras. Bet jūs per greitai šokate iš pranašiškos pozicijos į manymą, kad jau turite konkretų, pragmatišką atsakymą, kaip nueiti iš ten, kur esate, į ten, kur norite būti“.

Royal toliau aiškina: „Prie to prisideda klausimas, ką evangelikų bažnyčios daro Pietų Amerikoje. Žmonės atmeta ryškiau politines krikščionybės formas, linkdami į asmeninį dvasingumą“. Centro protestantų studijų direktorius Michael Cromartie priminė, kad lapkričio mėn. Centras suorganizavo konferenciją, pavadintą „Evangelikai, politika ir naujieji religiniai dešiniai: Vertinant praeitį, žvelgiant į ateitį“. Su šia konferencija centras nori „atsiliepti į plačią paplitusią pažiūrą, kad religiniai motyvuoja konservatorių aktyvizmas išnyko su Ronald Reaganu“.

Cromartie taip pat nurodo tamprėnčius ryšius tarp evangelikų ir katalikų ne tik antiabortinėje ir progvybiniėje veikloje, bet ir kitose srityse, kaip šeiminio gyvenimo stovis ir klausimai, liečiant neturtinguosius ir valdžios teikiama pašalpą. Evangelikų suorganizuotos apvalaus stalo diskusijų serijos nurodo „jų didžias pastangas išvystyti evangelikų socialinę etiką“.

Centrai priklausančios ortodoksų kunigas Alexander Webster sako, kad jo vadovaujama Rytų Ortodoksų programa sudaro galimybę pokalbiams tarp Sovietų Sąjungoje ir Rytų bei Centrinėje Europoje esančių tautų, bažnyčių ir bendruomenių apie jų pasiekimus iškelti klausimai apie religiją — kaip pagrindiniu kalbėtoju turėjo disidentą ortodoksų kunigą Gleb Jakunin, kuris kalbėjo apie rusų krikščionių demokratų sąjūdį.

Vasario mėnesį jie rengia seminarą „Ekumeninė viltis Rytuose, kuris žvelgs į Ukrainą, Rumuniją ir Jugoslaviją. Bus gildendamos daugumos ir mažumos teisės, valstybinė intervencija ir santykis tarp religijos ir tautiškumo.

Centro Teisės ir Bendruomenės skyrius ruošia antologiją apie Bažnyčios ir valstybės santykiavimą, ypač teisiniuose įstatymų klausimuose, liečiančiuose religiją. Toje srityje taip pat bus gildendami konstituciniai klausimai apie religiją — kaip teisingai interpretuoti konstituciją tais klausimais.

Visų šių darbų fone yra samprata, kad „individas turi ryšį su platesniaja bendruomene ir yra jai atsakingas“. Gaudamas teises, individas priima ir pareigas. Weigel pareiškia: „Mes čia visi tikime, kad šio krašto kultūrinėje istorijoje esame prie pabaigos individo teisių iškelimo eros, kurioje laisvė yra suprantama kaip teisė daryti, ką tik nori. Centro supratimu, JAV demokratine visuomene stovi ant slenksčio pasirinkimo: ar smukti į nesaistomas „laisvės“ chaosą, ar pereiti į atsakingą, demokratišką laisvės epochą. Jie stengiasi padėti pastarajam pasirinkimui įvykti. a.j.z.

TRYŠ KELIAI Į NEPRIKLAUSOMYBĘ

Po šių metų vasario-kovo rinkimų į Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą, atėjus demokratiskai išrinktiems deputatams, pasiryžusiems siekti Lietuvos nepriklausomybės, atsivėrė trys keliai jai realizuoti.

Reikėjo apsispręsti, ar siekiame realizuoti visą valstybės suverenitetą, eidami Lietuvos nepertraukiamo valstybingumo keliu, ar siekiame legalizuoti tuometinę Respublikos padėtį, rizikuodami teisiskai įtvirtinti Respublikos faktinį būklę tik nauju pavadinimu, bet išliekiant TSRS sudėtyje konfederacijos, federacijos ar naujų sąjunginių valstybių sąjungos būdą? Ar sieksime įtvirtinti tuometinę valdžios struktūrą kaip naują antrąją Respubliką, tariamai turinčią ryšį su prieškarine Lietuvos Respublika, bet galinčia pasilikti satelitinę marionetinę valstybę?

Didelę lietuvių tautos dalį užvaldė 1918-1940 m. Lietuvos Respublikos atkūrimo siekis. Jis lėmė ir svarbiausias veiksmų gaires — remtis 1918 m. Vasario 16 d. Akto, Lietuvos Respublikos konstitucija, jos teisėtą struktūrą, teisinumą, jos tarptautinių sutarčių galiojimą bei demokratinę valstybių nuosekliai vykdoma Lietuvos aneksijos nepripažinimo politiką.

Į 1990 kovo 11 dieną Sąjūdį, remdamasis būtent šia nuostata. Ši nuostata leido išrinktus deputatus pripažinti tautos atstovais, igaliotais siekti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo. Kovo 11 dienai parengtų penkių dokumentų turinys ir reikšmė — Lietuvos Respublikos suverenų galių atstatymo, tiesa, aneksijos sąlygomis, pradžia.

Kovo 11-tąją buvo anuluota 1940 m. liepos 21-ji diena ir rugpjūčio 3-čioji, taigi sugrįžom į 1940 m. birželio 16-tąją. Tebesitęsianti aneksija ir okupacija nepanaikino lietuvių tautos kaip suvereno, tačiau nereikalauja deklaruoti valstybingumo, tarytum primenant ar atrodant ji iš naujo. Tokia padėtis verčia Aukšč. Taryboje susibūrusius ir tautos mandatą turinčius atstovus siekti, kad būtų panaikinti aneksijos padariniai.

Kyla svarbiausias klausimas: koks požiūris į kovo 11 d. priimtą dokumentą? Ar tai mūsų svarbiausias ginklas, ginantis Vasario 16 d. aktą, ar įvaizdžiai, kaustantys mūsų veiksmus ir

neleidžiantys eiti parlamentinės kovos keliu? Norint teisingai atsakyti, reikia pripažinti, kad tebėra problematiški atkuriamos Lietuvos Respublikos vidiniai ir išoriniai suverenumo požymiai. Nevaldome muitų, neturime savo pinigų, nesame pajėgūs apginti savo sienų, sudaryti tarptautines sutartis, vykdyti nepriklausomą vidaus ir užsienio politiką. Todėl Lietuvos Aukščiausioji Taryba yra kovos už šiuos ir kitus suverenumo požymius padalinys, kuris, atlikęs savo misiją, turės užleisti vietą Lietuvos Respublikos Atkuriamajam Seimui. O valstybinį suverenumą atkurti galėsime tik derybų su valstybe, pasisavinusia mūsų suverenines teises. Manoma, kad deryboms turėtų būti laikomos igaliotųjų Lietuvos atstovų derybomis su TSRS. Tarpvalstybinėmis griežta šio žodžio prasme jos vargu bau galėtų būti vadinamos. Pavadinę šias derybas tarpvalstybinėmis ir jas tokios laikydami, galime pasukti į LTSR legalizavimo ar naujos, marionetinės valstybės, antrosios respublikos sukūrimo kelią. Tokių menamų tarpvalstybinių derybų pavojaus nebūtų, jei TSRS anuluotų rugpjūčio 3 d. aneksijos aktus.

Antrasis, pradžioje minėtas, kelias į Lietuvos nepriklausomybę, neabejotinai mus nuvestų į sovietinę konfederaciją ar federaciją, kurios mums yra nepriimtinos dėl daugelio priežasčių. Trečiasis — marionetinis, finlandizacijos kelias. Jį galime pasiekti jau dabar, pasivadinę nepriklausomais, jį akcentuodami tautų apsisprendimo teises ir sienų neliečiamumo teises principus. Tokiam keliui gali pasitarnauti didėjantis skilimas tarp Lietuvos žmonių, galima destabilizacija, galimas marionetinės vyriausybės sudarymas dėl mūsų pozicijos daugiaprasmiškumo ir mūsų tarptautinės politikos patirties stokos.

Vadinasi, jei mes — kovojanti tauta, sukūrusi šiame istorijos etape savo suvereną teisinumą ir įvardijusi save, kaip Lietuvos Respubliką, seniai tarptautiniu mastu pripažintą ir neišnykusią, mums yra tik vienas kelias — laipsniškai likviduoti okupaciją ir aneksiją. Deja, tautoje įsivyravo nepriklausomybės imitacija. Vasario 16 d. Nepriklausomybės

simybės Aktas nepelnytai užleido vietą kovo 11 dienos emocijoms ir gana suprantamam tolesnės kovos už savo teisinumą supratimui, telpančiam į siauras už ar prieš ribas.

Pasilikdami ištikimi Vasario 16 Akui ir suprasdami 1990 m. kovo 11-tos dokumentus kaip galingą ginklą jam apginti, būdami įžvalgiai ir labai atsargiai, mes turime istorinį šansą laimėti. Tam būtina pasisakyti už aiškų nusistatymą — eiti toliau dar tik pradėtojo Respublikos teisinumo keliu, nepasukant nei į satelitinę, nei į iliuzinę nepriklausomybę.

Didžiuliai sunkumai dar prieš akis. Juos įveikti galėsime tik politiniais dialogais bei manevrais, kruopščiai parengtais dokumentais — parlamentiniu keliu. Šiuos metodus įteisinga kovo 11-tos dokumentai. Juose yra didelės galimybės manevruoti, vykdam aneksijos nutraukimo politiką. Svarbu tautai susitelkti. Čia mums prireiks veiksmingai pagelbėti Vakarų demokratijų vadovai ir tautos.

P. Š.

Red. pastaba: Šio straipsnio autorius yra Lietuvos nepriklausomybės dienų teisininkas, aktyvus bolševikų ir rusų okupacijos laikų pogrindžio dalyvis, buvęs ligametis politinis kalinys, ir šiandien aktyviai įsijungęs į politinę veiklą. Jo išdėstytas požiūris atrodė artimas A. Tarybos Centro frakcijos požiūriui.

MEDICINOS PADĖTIS LIETUVOJE

Mano pergyvenimai stažuotės metu Lietuvoje buvo sukrečiantys bei jaudinantys. Dviejų mėnesių laikotarpyje lankiau onkologijos centrus Vilniuje ir Kaune bei sanatorijas Druskininkuose. Buvau atgabenusi kai kuriuos vaistus bei medicininius instrumentus.

Svarbiausia priežastis yra vaistų bei medicininių instrumentų trūkumas. Teko dalyvauti medicininėje parodoje kur paaiškėjo kurios prekės buvo didžiausioje paklausoje: ramentai, chirurginės pirštinės, veido apdangalai, sanitarinės priemonės ligoniams, stetoskopai, žaizdų susiuvimo aparatai, chirurginės žirkulės, adatos ortopediniai instrumentai, ir dar daugybė kitų. Daug išmetamų adatų bandoma sterilizuoti ir vėl naudoti. Techniški kalbant, sakyčiau, kad Lietuvoje šioje srityje darbuotojai yra atsilikę 30-50 metų nuo JAV. Jokių naujų išradimų tyrimų srityje nėra pasiekta.

Kaip atrodo ligoninės? Koridoriai yra tamsūs, niūrūs. Kambarėje guli 6-10 ligonių. Viena moteris ligoninės aukštėje yra tualeto — vienas vyras, kitas moteris, kurie aptarnauja tarp 40-100 ligonių. Kiekviena aukštė yra valgomasis, kur ligonis turi pasiimti maistą. Jeigu ligonis nepajėgia pats maisto atsinešti, laukiama, kad artima giminė tokiam patarnautų. Vaistai atsiunčiami iš Maskvos, tačiau visose mano aplankytose ligoninėse chemoterapiniai vaistai buvo atsiunčiami iš JAV gyvenančių giminii.

Pastebimas gausus plaučių, krūtų vėžio bei vaikų leukemijos susirgimai. Šiais metais jau suskaičiuota 600 tokių ligonių, gal Černobylio deka. Leukemijos išgydymo procentas tesiekia vos 10%; Daugelis šių ligonių miršta nuo plaučių uždegimo, kadangi nėra vaistų kovoti prieš šį užkretimą. Neįmanoma gauti nei Tilenol nei aspirino. Viena Bayer aspirino tabletė juodoje rinkoje parduodama už rublį. Už vieną 300 tablečių bonketą galima sumokėti net 300 rublių, tai apytikriai yra trijų mėnesių uždarbis.

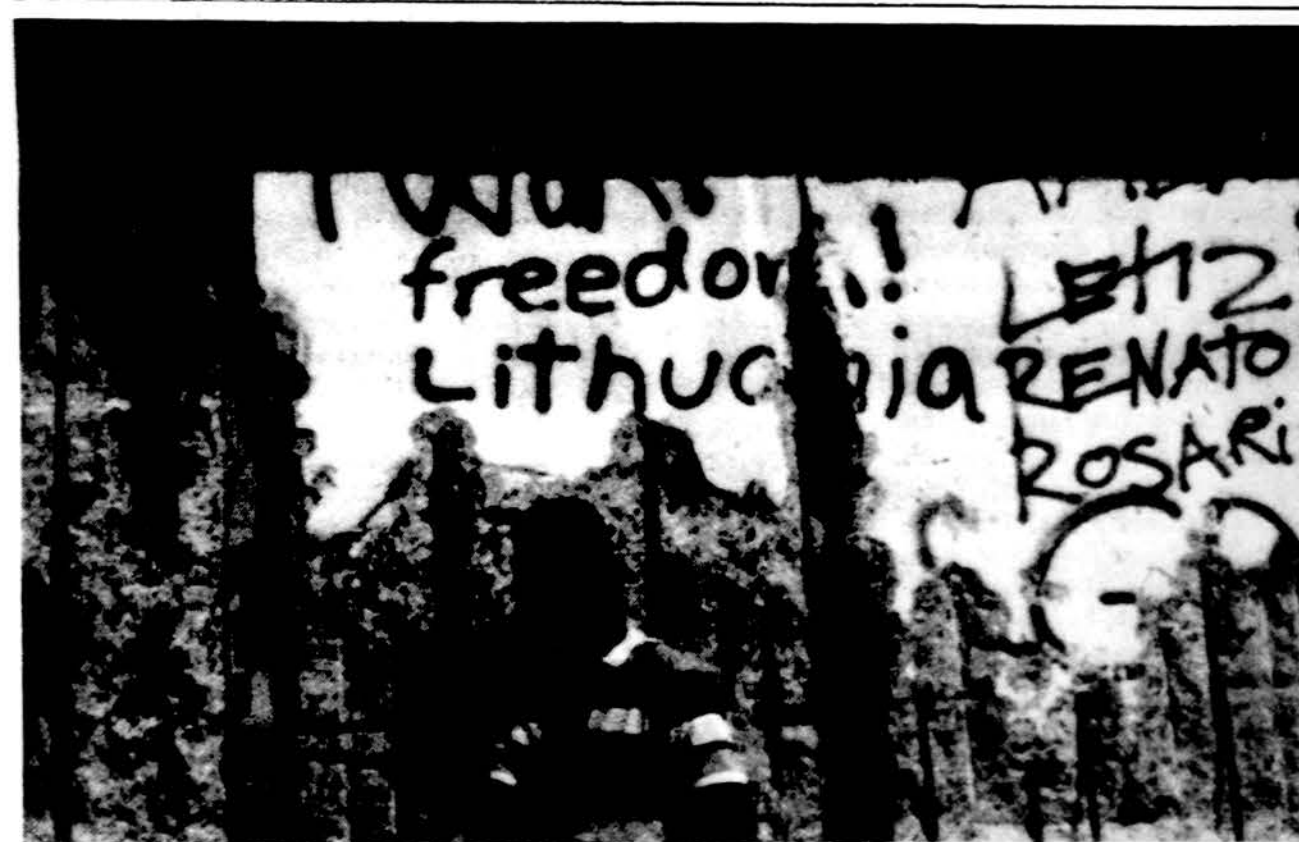
Slaugės lanko kursus dvejus metus, paskirsto vaistus, išdalinia maistą, ir aptarnauja 20-40 ligonių. Ligoniu duomenų neužrašo, su gydytoju diagnozė dažnai nesutinka, ir beveik visai nesusieina su ligoniu. Viena ligonė man siūlė 10 rublių, nes su ja pasikalbėjau 15 minučių. Gydytojai lanko mokyklą 7 metus, tačiau jokių interjų ar rezidentų nėra. Išlaiko egzaminus, atsakydami į keturis klausimus ir man buvo pasakyta, kad iš anksto galima nusipirkti klausimus.

Kai ligonis susserga vėžiu, tikrai giminei yra pranešama diagnozė ir jie nusprendžia gydymo eigą. Jeigu ligonis paklauias ligos varda, jam meluojama ir sakoma kad „viskas bus gerai“. Gydytojai sutinka, kad sunku ligoniui teikti viltį, kai yra toks siaubingas vaistų bei priemonių trūkumas.

Rita Zakarkaitė,

Vertė

Aleksandras Pakalniškis, Jr.

Darius Laucius prie garsiosios Geležinės uždangos sienos Berlyne, kurioje netrūksta ir lietuvių paliktų įrašų.

SKRYDIS APLINK ŽEMĘ

Kelionė per penkis kontinentus
STASYS DALIUS

10

Pakelėje vietovės turi polineziškus vardus, kaip Papara, Paea, Mahaena, Taravao. Sustojam po valandą važiuojam vienu pajūrio paplūdimyje. Smelis juodas, vulkaninės kilmės, mažos bangelės žaidžia vandenį, nes koralų rifo apsupta visa Tahiti sala neleidžia atvirai jūrai daužytis. Per koralų rifą yra padaryti laivams pravažiavimai, duodantys priėjimą prie apsaugotų nuo bangų lagūnų. Pajūryje daug šėmų su vaikais pliuškenasi vandenį. Daug moterų su nuogom krūtinėmis sėdėjo ir gulėjo prieš saulę. Atrodo, kad čia laisvai leidžiama apnuogintom krūtinėm būti plažėje. Tarp žmonių landžioja įvairaus dydžio šunės, o toliau nuo paplūdimio arkliai ganosi. Gan ilgai šiame paplūdimyje vaikščiojome ir gaivinosės šaltais gerimais, nes saulėtą dieną visus troškino. Grįžus į autobusą pasigendam vieno keleivio, kurio iškoti išleina vadovai. Po kurio laiko jam atskubėjus ir pasirodžius autobusas duryse buvo su garsiais bū. bū pasveikintais.

Toliau važiuojant pakrantės vingiuojančiu keliu vadovos dar papasakoja, kad polineziečių šeimos labai didelės — po 8-10 vaikų. Tačiau visi neblogai gyvena, nes vidutinės metinės pajamos sudaro 20,000 dol. Sala gerai vertiasi, nes Prancūzija duoda 800 mil. dol. metams ir taigpi prancūzų armija sumoka nuomos

dar 800 mil. dol. už naudojimąsi instaliacijom ir to užtenka Polinezijos ekonomijai. Gyventojai nemoka jokių mokesčių. Vyrams, sulaukusiems 18-21 m. yra privaloma 12-kos mėnesių tarnyba kariuomenėje. Saloje bedarbių yra 5%. Trečdalis dirbančių yra valdžios darbe. Tik gazolinis yra brangus 4.75 dol. galionas.

Važiuojant kelias vaizdingas, gražus, kairėje mėlynuoja jūra su aiškiai matomu koralų rifu, kur jūros bangos sudūžta, o dešinėje pusėje žali, žali miškai kaskadomis lipantys kalno, kad ir stačiais šlaitais, aukštyn. Tik dvi aukštos akmeninės kalno viršūnės plikos be medžių. Paliai kelia pakrantėse išsistatę namukai. Pravažiuojam pro keletą didesnių ir mažesnių upelių, kurie neša svarų vandenį.

Kelias veda lanku aplink visą salą ir juo važiuodami pasiekiam Jardin botanikos sodą ir jame tarp medžių skendintį Paul Gauguin (1848-1903) muziejų. Tai garsus prancūzų dailininkas čia gyvendamas, tapęs šios salos gyvenimu ir žmones, tuo išgarsindamas šią egzotišką vietą. Muziejaus keliuose dideliuose kambariuose išdėstyta įvairios jo paveikslų reprodukcijos, nuotraukos iš jo gyvenimo, laiškai, palikti daiktai iš aplinkos. Pakabinti ir keturi originalūs jo paveiksai iš 1885 m. ir 1892 m. laikotarpio. Taip pat dailininko padaryta skulptūra ir jo darbo mediniai šaukštai ir laivelis — vaza.

Apžiūrėję muziejų ir perėję per botanikos sodo medžius ir krūmus važiuojam į netoliese esantį restoraną pietums. Po to vėl kelyje jau kitoje salos pusėje, sustojame prie kalno atviros grotos, iš kur kalnų vanduo varva žemyn, sudarydamas nedidelį ežeriuką skaidrus vandens. Švarus kristalinis vanduo suteka į tą ežerėlį. Kelionėje aplink Tahiti salą padarėme 120 km ir užtruko 6 val. Šis išvažiavimas buvo labai parankus iš arčiau susipažinti su šios salos gražia gamta.

Vakare dar apžiūrime didelį akvariumą su žuvimis ir jūros gyvūnais. O po to restorane vaišinames su žuvies patiekalais. Po vakarienės programą vėl atlieka Polinezijos šokėjai su dainomis. Programa nebuvo triukšminga, būgnai vos lengvai dusliai dundėjo ir atliekamos dainos turėjo melancholijos atspalvį.

Moorea sala

Prancūzų Polineziją sudaro virš šimto didesnių ir mažesnių salų, salelių. Atvykus į Tahiti patariama aplankyti kitas artimesnes salas. Arčiausia yra Moorea sala, vos dvilikos mylių atstume. Išgarsinta Bora Bora skaitoma viena iš gražiausių salų Ramiajame vandenyne yra dar 165 mylių toliau. Dar tolimesnės yra Tubuai, Burutu, Takapato, Anaa, Hiva Oa ir kitos salos, pasiekiamos, skrendant lėktuvu.

Mums viešint Tahiti viena diena buvo palikta laisva savo nuožūrai, kas ką nori daryti. Tai dieną buvo už papildomą mokesį organizuojamos išvykos po Tahiti salos kalnus, keliones į Moorea ir Bora Bora salas. Daugelis iš visų trijų grupių užsirašė dalyvauti išvykoje į Moorea salą, kuri kainavo 130 dol. Susidarė per 40 žmonių grupę, užpildanti visą autobusą.

Si išvyka užtruko visą dieną. Po pusryčių rinkomes viešbučio prieganyje laukti autobuso. Nuo pat ryto buvo rūkas, kuris kiek erzino, nes buvome pasiruošę su foto aparatais jamžinti šią kelionę. Atvažiavus į uostą autobusas su visais keleiviais įvažiavo į didžiulio laivo vidų, kur rikiavosi dar kiti autobusai ir lengvieji automobiliai. Geroje nuotaikoje žvelgėme per rūko kamuolius į Moorea salos kontūrus. Matomumas blogas, rūkas ir žemai slenkantys debesys žadėjo liūtį.

(Bus daugiau)

VLIKO SEIMAS

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo komiteto seimas lapkričio 2-4 dienomis vyks Clevelande, Quality Inn viešbutyje ir Lietuvių namuose šia tvarka:

Penktadienį, lapkričio 2 d., 7 val. vak. Seimo atstovų ir visuomenės pašnekesys ir vaitės Lietuvių namuose.

Šeštadienį, 9 val. ryto Seimo atstovų ir svečių registracija Quality Inn viešbutyje. Pirmasis posėdis 10 val. Pietų pertrauka 12:30-2 val. p.p. Ant-trasis posėdis 2:15 val. p.p. Kalba Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos nariai Nijolė Ambrozaitytė ir Egidijus Klumbys. Dr. Domo Krivicko paskaita „Demokratizacijos procesas Lietuvoje ir Vlikas“.

Iškilminga vakarienė Lietuvių namuose. Koncertinėje programoje solistė Aldona Stempuzienė, akompaniatorė Danutė Liaubienė.

Sekmdienį, lapkričio 4 d., 10 val. ryto iškilmingos pamaldos Dievo Motinos šventovėje. Šv. Mišias aukoja ir pamokslą sako kun. Gediminas Kijauskas, S.J. Gieda Vilniaus operos solistė Nijolė Ambrozaitytė. Trečias ir paskutinis posėdis 12 val. Lietuvių namuose.

Visuomenė kviečiama dalyvauti visuose Seimo renginiuose.

BALFO SUVAŽIAVIMAS

Balfo direktorių suvažiavimas lapkričio 10-11 dienomis vyks Lietuvių namuose. Šeštadienį, lapkričio 10 d., 9:30 v.r. registracija, atidarymas, protokolų skaitymas, darbotvarkės nustatymas ir komisijų sudarymas.

Po pietų pertraukos pranešimai: direktorių pirm. Vlado Pažiušio, Centro valdybos pirm. ir reikalų vedėjo Marijos Rudienės, gen. sekretoriaus dr. Prano Budininko, protokolų sekretorės Faustinos Mackevičienės, izd. Kosto Čepaičio, vicepirm. Albino Dzirvono, vicepirm. kun. Jono Juozapaičio, vicepirm. kun. Jono Kuzinsko, vicepirm. Stasio Vanagūno, spaudos komisijos prim. Vytauto Kasniūno. Diskusijos dėl pranešimų ir einamieji reikalai.

7 val. vak. vakarienė Lietuvių namų didžiojoje salėje. Koncertinė programa – Vilniaus ope-

ros solistės Nijolės Ambrozaitytės.

Sekmdienį, lapkričio 11 d., 10 val. ryto šv. Mišios Dievo Motinos šventovėje. Po Mišių pabendravimas ir suvažiavimo uždarymas DMP svetainėje.

Visuomenė kviečiama dalyvauti visose suvažiavimo programose dalyse.

„FOJE“ KONCERTAS

Lengvos modernios muzikos orkestras „Foje“ iš Lietuvos koncertuos lapkričio 2 d. penktadienį, 8:30 val. vak. Euclid gimnazijos auditorijoje, East 222 St.

Koncerte dalyvauja ir kleve-landientis Ričardas Dautartas, neseniai koncertavęs Lietuvoje ir su savo kompozicija „Lietuva“ susilaukęs gražiausių muzikos kritikų atsiliepimų. „Foje“ orkestro išleista plokštelė Lietuvoje pripažinta geriausia šių metų plokštele. Bilietai į koncertą gaunami prie įėjimo. Kaina 8 dol.

SOL. NIJOLĖS AMBROZAITYTĖS KONCERTAS

Lietuvių kultūriniam darželiams remti komitetas pakvietė Vilniaus operos solistę Nijolę Ambrozaitytę koncertui, kuris rengiamas lapkričio 4 d. sekmdienį, 4 val. p.p. Dievo Motinos parapijos salėje.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

KULTŪRINĖ PREMIJA

Ohio lietuvių gydytojų draugija savo 34-tą kultūrinę premiją paskyrė Dievo Motinos parapijos klebonui kun. Gedinui Kijauskui, S.J., už nuostabią visose komisijose ir darbuose laisvėjantį Lietuvai padėti, už kultūrinę veiklą mūsų tautinėje bendruomenėje.

DU KONCERTAI

Lietuvių dienų proga surengtas Dievo Motinos parapijos ir Toronto „Volungės“ jungtinio choro, solistės Virginijos Bruosytės ir pianistės dr. Vyto Bakšio ir prof. Leokadijos Kanovičienės koncertas Clevelando muzikos instituto koncertų salėje spalio 20 d., buvo graži

Clevelando Šv. Kazimiero lietuvištos mokyklos mokinių choras scenoje.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

dainos ir muzikos dovana trijų šimtų auditorijai. Dirigavo Rita Klirienė ir Dalia Viskontienė.

Spalio 22 d., pirmadienio vakare Vilniaus Pedagoginio instituto dainos, šokio ir muzikos ansamblis „Sviesa“ Dievo Motinos parapijos auditorijon su- traukė per šešis šimtus žiūrovų. Gražus 46 asmenų ansamblis ir jo įvairi programa auditorijos buvo entuziastingai priimta. Ansamblį globojo Clevelando skautija.

V.R.

TIESIANT PAGALBOS RANKĄ

„Nuostirdiai dėkojame Jums ir Jūsų Moterų Lietuvai komi- teto nariams už atsiųstus per Čiurlionio ansamblio narius vaistus. Gavome jų visą maišą. Gautų vaistų sąrašą pasiūsiame Jums vėliau. Aspiriną atiduosi- me Tremtinių klubui“ – rašo Albina Pajarskaitė, „Caritas“ centro valdybos pirmininkė iš Kauno, rugsėjo 14 d. laiške Danai Čipkieni, vaistų telkimo koordinatorei PLB sarangoje.

Grazinos Kudukienės inia- tyva susiorganizavęs Moterų komitetas (pirm. Dalia Puško- rienė, Gražina Kudukienė, Gailė Klimaitė, Dana Čipkienė ir Wa- shingtone Audrone Pakštienė – ryšiams su valdžia) darba pradėjo šių metų pavasarį. Su pirmąja konkrečia finansine parama komitetui atėjo Albina ir Vytautas Bakūnai. Salomėja Knistautienė ir Verutė Nikštė- nienė. Loretos Čipkutės-Dub- ray, biochemikės, dirbančios Upjohn vaistų firmoje pastan- gomis užmegzti kontaktai su kitomis didelėmis bendrovėmis, kurios gauna vaistus iš Upjohn. Pažadėti didesni vaistų kiekiai.

Dr. Gintautas ir Religinė Šalpa rūpinasi jų vaistų pasiūmimo ir Lietuvon persiuntimo reikalais. Tarp vaistų, kuriuos pasiun- tė per Čiurlionio ansamblį į Lietuvą buvo ir 42 bonkos po 500 tablečių aspirinų, 28 bonkos vaikams vitaminų ir t.t. Per

Čiurlionio ansamblį taip pat buvo nuvežtas ir 10 metų mergaitė, serganti cukralige, kraujo gliukozei nustatyti brangus aparatas, kurį padova- nojo Juozas Kavalius. O Mirga Kiziene, pati jau keliolika metų serganti multiskleroze, iš suor- ganizuoto maldos būrelio narių surinko 60 dol.

Į šio Moterų komiteto kreipi- masi, daug vaistinių gan pala- nčiai reagavo. Čia ypač pažymė- tinos vaistinės: The Medicine Shoppe – mgr. John M. Donato, R.Ph., Lakeshore Blvd., Wil- lowick, ir Jeff Freeman, Mgr. Revco, Northshore Mall, Wil- lowick, ir Jeff Freeman, Mgr. Revco, Northshore Mall, Wil-

lowick, ir Jeff Freeman, Mgr. Revco, Northshore Mall, Wil- lowick, ir Jeff Freeman, Mgr. Revco, Northshore Mall, Wil-

lowick, ir Jeff Freeman, Mgr. Revco, Northshore Mall, Wil- lowick, ir Jeff Freeman, Mgr. Revco, Northshore Mall, Wil-

lowick, ir Jeff Freeman, Mgr. Revco, Northshore Mall, Wil- lowick, ir Jeff Freeman, Mgr. Revco, Northshore Mall, Wil-

lowick, ir Jeff Freeman, Mgr. Revco, Northshore Mall, Wil- lowick, ir Jeff Freeman, Mgr. Revco, Northshore Mall, Wil-

lowick, ir Jeff Freeman, Mgr. Revco, Northshore Mall, Wil- lowick, ir Jeff Freeman, Mgr. Revco, Northshore Mall, Wil-

„RAMOVĖS“ DOVANA

LKV Ramovės skyrius Cleve- lande (pirm. Vytautas Januškis, Stp. Butrimas, Ignas Stankus, Vincas Čecys, Edvardas Pran- ckus, Juozas Šlapelis) iš savo izdo persiuntė tūkstantį dolerių į Lietuvos min. pirm. atidarytą Švedijoje sąskaitą. Į laisvę žengiančiai Lietuvai reikalinga visokeriopa pagalba.

VOKIETIJOJE

– 38-ji Europos Lietuviš- kųjų studijų savaitė bus 1991 metais liepos 28 - rugpjūčio 4 d. Vokietijoje vasario 16 gimna- zijoje. Del programos (pasiu- lymų, klausimų) rašyti vadovui dr. Kestučui Girniui: Ge- belestr. 13, 8000 Muenchen 80, organizaciniais klausimais – Alina Grinienei: Diamantstr. 7, 8000 Muenchen 50.

– A.a. Jonas Stankaitis, mokytojas, buvęs Lietuvių Bendruomenės valdybos ir tary- bos narys, po ilgos ir sunkios li- gos mirė Griesheime, palikda- mas žmoną Stefaniją. Buvo gi- męs 1922 m. sausio 11 d.

KANADOJE

– A. a. Adolfas Šetikas, lie- tuvių pasiaukojęs veikėjas St. Catharines, staigiai mirė rug- sėjo 5 d. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse, į kurias palydėjo didelis būrys lietuvių. Jis buvo uolus skautų veikėjas ir apdovanotas įvairiais žymenimis.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS GREIT PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
(312) 586-5959 (708) 425-7161
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

Parduodame greitai už didesnę kainą! Įkainojimas veltui! Perkame ir parduodame visose JAV valstijose. Išlaivinti ir patyrę tarnautojai. MLS kompiuteris. Perkame-parduodame ir mažas ir di- deles nuosavybes. Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS
REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Į lietuviams žinomas ir patikimas vardaš.

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS mieste ir priemiesčiuose. Sąži- ningi patarimai.
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX - INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS ONE STOP REAL ESTATE, INC. Norintieji pirkti ar parduoti namus, prašau kreiptis į BUDRAITĮ.
312-778-3971 arba 312-767-0800

MLS ŠIMAITIS REALTY Viktoras Šimaitis, Realtor Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

Century 21 OLSICK & COMPANY 1180 State Street Lemont, Illinois 60439

TURIME DAUG NAMŲ IŠPARDAVIMUI LEMONTO RAJONE. SKAMBINKITE IRENA STANIULIS

Business (708) 257-7100

Residence (708) 257-5446

LEMONT, IL BY OWNER
2 flat. 82' x 83' corner lot. 2 blocks from Cyril & Methodius church & school.
708-257-7693
Please respond in English

OPEN HOUSE SUNDAY November 4th 1 to 4 PM
8416 South Kenton (Scottsdale)

Beautiful 3 bedroom ranch with garage. Bright and clean. Kitchen and bathroom remodeled. Only \$77,500!
No. S81043

George Vlasas, Realtors
708/636-7474

HELP WANTED

Ieškome moters kartu gyventi Marquette Parko apyl. padėti lengvoje namų ruošoje, pagaminti maistą vienam asmeniui, ir šiek tiek prižiūrėti vyr. amžiaus moterį. Butas, maistas ir alga. Kreiptis: 1-312-434-7174.

FOR RENT

Marquette Parke išnuomo- jamas 5 kambarių butas. Saulė- tas, šviesus, švarus, du miegamie- ji. Reikalui esant ir garažas.
Tel. 312-434-2655

Išnuomojamas namas, 8 kamb., Central Ave. & 61 St. apyl. Kreiptis angliškai: tel. **708-599-7029**

Išnuomojamas gražus 3½ kamb. butas porai arba 1 asmeniui. Tel. **312-925-9571**

Brighton Parke išnuomojamas apšildomas butas 4 kamb. pir- mame aukšte. Be vaikų.
Tel. 312-376-5992

KARAS BRAUKIA KRUVINĄ AŠARĄ

Algirdas Gustaitis

Tai 2-jo Pasaulinio karo ir po karo metu rašytas autoriaus dienoraštis Lietuvoje ir Vokietijoje. Pasi- traukimas iš Vilniaus, iš Lietuvos. Bėgimas iš Prūsijos, gyvenimas Vokietijoje ir po karo įsikūrimas Hanau pabėgėlių lageryje. knyga turi 941 psl., 240 iliustracijų. Spau- dė Morkūno spaustuė. Išleido Devenų Fondas. Kaina su per- siuntimu 30 dol. Illinois gyv. dar- prideda 2.16 dol. valstijos mokes- čio. Užsakymus siųsti „Draugo“ adresu.

Jauna moteris ieško darbo.
Tel. 312-925-2873

NAMŲ APŠILDYMAS Išlaivau ir paruošiu žiemai visų rūšių šildymo sistemas: vandens ir kambarių.
A. Banyas
Tel. 1-708-447-8906

TORGSYN 5542 Geary Blvd., San Francisco, CA 94121

MES TURIME SOV. SĄJUNGOJ POPULIARIAUSIAS PREKES!

VISIEMS AMERIKOS LIETUVIAMS!

Jūs draugams ir giminėms Lietuvoje trūksta maisto. Pripildyk jį tuščius šaldytuvus dabar! Nėra maiti! Prekės pristatomos į namus veltui! Pristatymas trunka 5 dienas Maskvos rajone, arba 15-20 dienų kitose USSR respublikose:

TV, VCR'S, CAMCORDER'S, VIDEOS, 127/1220 TV PRISMATUVAI per savaitę Europai

MAISTO SIUNTINYS #1

(Importuoti produktai)

\$152 su pristatymu

Importuotas kumpis 1 sv.

Importuota dešra 2.2 sv.

„Mincemeat“ 0.75 sv.
Dešrelės („Frankfurters“) 1 sv.
Daniškas sūris 0.88 sv.
Troškinta jautiena 1.1 sv.
Mėsa baltame padaže 1.1 sv.
Mėsa pupelių kava 1.1 sv.
Tirpstanti kava 0.44 sv.
Kondensuotas pienas 0.75 sv.
Importuota arbata 1.1 sv.
Kakava 1.1 sv.
Sausi prieskoniai 1 box
Importuotas šokoladas 1 box
Šokoladiniai pyragaičiai 1.1 sv.
Grikiai arba spageti 2.2 sv.

TAIP PAT GALIMA SIŪSTI:

* Prancūziški vaistai
* Seimos vaistinė (kit)
* Vaistai vaikams (kit)
* Maistas vaikams (kit)
* Automobilai (LADA) nuo \$5,600
* Saldytuvai nuo \$500
* Health Spa pasiteiraukite
* Kondominiumai Pasiteiraukite
* Indų plovimo mašinos nuo \$500
* Skalavimo mašinos nuo \$550
* Mini-traktoriai nuo \$2,000
* Įvairios prekės Pasiteiraukite

KOMPIUTERIAI Su rusišku raišdynu

Valandos: pirm.-trečd. 11-6, ketvirt.-šešt. 11-7

Žemiausios kainos JAV-šose. Pirmam užsakymui telefonu iš visų JAV miestų ir iš kitų kraštų. Parduodame automobilius giminėms Sov. Sąjungai. Pervadame pinigų.

Mūsų parduotuvė siūnia visokių rūšių radijus ir elektroninius prie- tatus | Sov. Sąjungą su apmokėtu arba neapmokėtu maitu.

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly!

5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

see us for financing. AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608
Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747
Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

„Dirvos“ 75-rių metų paminėjimo bankete. Iš k.: dail. A. Sutkuvienė — „Dirvos“ emblemos ir leidinio viršelio kūrėja, J. Žygas, leidinio redaktorius, ir I. Kriaučiūnienė — jubiliejinį metų paminėjimo ir vėjau komitetų pirmininkė.

ISTORIJS, MUZIKOS POPIETĖ PUTNAME

Nekalto Prasidėjimo vienuolija Putname suruošia pluoštą dvasinę atgaivą teikiančių renginių, į kuriuos suvažiuoja apylinkėse ir toliau gyvenantys lietuviai. Spalio 28 d. švęsti Vėlinių dieną susirinko daugiau nei šimtinė svečių bei viešnių. Apie šventę bus parašyta plačiau. Šiuo atveju su „Draugo“ skaitytojais pasidalinsiu trumpai akademinės dalies išpuoščiais.

Pradžioje akademinės dalies, istorikė dr. Rasa Mažeikaitė skaitė paskaitą „Nauji vėjai Lietuvos istorijoje“. Su dideliu susidomėjimu mes jos klausėmės ir apgalvojome, kad dėl nenumatytos, nors ir puikios, muzikinės programos, ji turėjo savo paskaitą sutrumpinti.

Pirmiausia supažindino klausytojus su marksistiniu metodu, aprašant ir vertinant istorinius įvykius, ir tai pailiustravo konkrečiais pavyzdžiais. To metodo stiprią įtaką dar ir dabar, pasak jos, galime užtikti šiuo metu rašančių ir kalbančių Lietuvos specialistų istorikų ar tik istorijos mylėtojų straipsniuose ir kalbose. O tie „nauji vėjai“ tai istorinių faktų sumistinėmas, suromantinimas. „Istorikai nepila šalto vandens“, sakė dr. Mažeikaitė. Gal šiuo metu dar leistina, bet ilgainiui tai esą pavojinga, nes tada ir pagonis kunigaikštis „apkrėstijame“, ir pagonizmas į moralines aukštybes iškeliame (pvz. gediminių Rasos šventė).

Labai šviežiu žvilgsniu atskleidė lietuvių taktiniusėjimus Žalgirio mūšio atveju, jį surišdama su dabartine lietuvių strategija, kovojant dėl Lietuvos nepriklausomybės. Kiekvienam klausytojui apčiuopiama praeities ir dabarties įvykių analizė buvo įdomu išgirsti. Paskaita buvo ir pamoka, objektyvioje šviesoje, o ne per ruožavus akinius istorijos įvykius matyti ir juos vertinti.

Bemaž kiekvienas iš Lietuvos atvykęs muzikinis ansamblis ar solistas suranda kelią į Putnamo seselių sodybą, kuri juos sužavi lietuviškumu ir vaišingumu. Taip atsitiko ir su svečiais iš Lietuvos — pasaulinio garso klarnetininku virtuozu Algirdu Budriu ir Vilniaus filharmonijos solistu Danieliumi Sadausku. Jie pakeliui iš Bostono į Chicago sustojo poilsui Putname ir ta proga su šventės dalyviais pasidalino savo muzikiniais talentais.

Muzikinės dalies programą pradėjo solistas D. Sadauskas „Tykiai tykiai Nemunėlis teka“. Toliau sekė dabartinės muzikos pobūdžio, labai įdomiai parašyta, J. Tamulionio kompo-

puikiai valdanti profesionalą muziką. Ne tik jo technika, bet ir jo klarneto tonas labai gražus. Norėjosi klarneto tonu ilgiau pasigrožėti, bet kūrinyse turbūt buvo specialiai parašytas solisto technikai ir virtuozizmui išryškinti, tad dainuojančių klarnetu neteko pakankamai pasidžiaugti.

Šiek tiek pajutome jį Naujalo dainoje „Oi, neverk motušėle“ dainuojamoje sol. Sadausko. Tolimesnėje programoje išgirdome „Mamyte, nupirk man žirgelį“, kuri sugraudino publiką... ir Klovos „Pilėnų“ operos Udrio ariją bei iš „Dvieju kalavijų“ operos Vytauto ariją. Solistas palietė klausytojų širdis dramatišku dalykų atlikimu ir pasirinktu patriotiniu repertuaru.

Ir vieną ir kitą menininką būtų įdomu išgirsti atskiruose koncertuose. Juos pristatant buvo pasakyta, kad dainininkas yra davęs 5000 koncertų, o klarnetininkas — 1500, kad dainininkas savo repertuare turi 500 kūrinių! Visa tai kalba, kad iš jų galima daug daugiau tikėtis negu kad teko išgirsti seselių sodyboje. Tikime ir linkime jiems savo pilnumo sužydėti Chicago publikai. Menininkams akompanavo muz. D. Lapinskas.

Putnamiečiai priėmė menininkus entuziastingai, nepagalėdami nei plojimui, nei koncertinių komplimentų, o paroduodamų jų įgrotų ar įdai- nuotų plokštelių ir kasečių net pritrūko.

A. P.

A.†A. VLADUI MATULEVIČIUI

iškeliauvus pas Viešpatį, guodžiame liūdinčią žmoną LEONĄ, mūsų draugijos narę, velionio vaikus ir visus artimuosius.

Lietuvos Dukterų draugija

Poilsui išėjus į Amžinybę atgimstančioje Lietuvoje

A.†A. BRONEI DAUMANTIENEI

su liūdinčia velionės seserimi STASE, LDD pirmi- ninke, ir visa PAULIONIŲ šeima piname maldos vainiką.

Lietuvos Dukterų draugija

A.†A. RENATAI ŠMULKŠTYTEI

tragiškai žuvus, jos tėveliams, RŪTAI ir LIUDUI, ir broliui TAURUI reiškiam giliausią užuojautą ir su jais kartu liūdime.

LSK „Neris“

IŠRINKIME LIETUVIŲ JAV KONGRESĄ

Lietuviai, kurie gyvenate Illinois 5-toje kongreso apylinkėje (Brighton Park, Cicero, Berwyn, Hickory Hills, Palos Hills, LaGrange, Summit, Brookfield, Justice, Bridgeport, Garfield Ridge, McKinley Park, Willow Springs, Burr Ridge), nepamirškite balsuoti už

DAVID SHESTOKAS
PUNCH #60

Paid by Citizens for David Shestokas for Congress

*I tėviškę negrižo Jis,
Bet meilę jai paliko savo
Raštuose ir mūsų širdyse.*

PADĖKA A.†A. BRONIUS KVIKLYS

Mirė 1990 m. rugpjūčio 28 d. Palaidotas Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse, Čikagoje.

Nuoširdžiai dėkojame kun. A. Saulaičiui už maldas ir šiltus paguodos žodžius.

Dėkojame a.a. Broniui artimiems kunigams, kurie koncelebravo laidotuvių mišias: kun. P. Garšvai, kun. J. Prunskui, kun. V. Rimšeliui, kun. A. Saulaičiui, kun. I. Urbonui ir kun. J. Vaišniui.

Dėkojame visiems Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos kunigams.

Ačiū sol. J. Vazneliui už giesmes bažnyčioje.

Nuoširdi padėka Akademiniam Skautų Sąjūdžiui,ėjusiam garbės sargyba prie karsto,fil. Ed. Korzonui, pravedusiam paskutinį atsisveikinimą, Lietuvos prez. V. Landsbergiui už atsisveikinimo telegramą, kun. P. Garšvai, P. Aleksai, J. Dainauskui ir kun. A. Saulaičiui už jautrius ir prasmingus atsisveikinimo žodžius.

Dėkojame karsto nešėjams, velionio pilimiems draugams, kurie savo draugystę ir meilę papildė jo gyvenimą: J. Dainauskui, L. Kairiui, E. Korzonui, V. Statkui, P. Vaičekauskui, M. Valiukėnui.

Dėkojame L. Kairiui, kuris mums tiek padėjo skausmo valandoje. Ypatingas ačiū tetai Onai Čerskuvieni, kuri laidotuvių metu mums visiems buvo stiprybės šaltinis.

Dėkojame visai lietuviškai spaudai, kuri taip gražiai paminėjo a.a. Tėvelį. Ypatinga padėka „Draugui“, „Margučiai“ ir „Amerikos balsui“.

Nuoširdus ačiū Lietuvių Skautų Sąjungai, pagerbusiai velionį prasmingu minėjimu.

Dėkojame visiems a.a. Tėvelio draugams, kurie per visą gyvenimą jam teikė daug džiaugsmo ir praturtino jo kelionę šiame pasaulyje.

Dėkojame visiems, dalyvavusiems koplyčioje, laidotuviuose, prisiminusiems a.a. Tėvelį maldose. Ačiū visiems už gražias geles, mišius aukas ir aukas labdarai.

Ypatingai dėkojame mūsų draugams, be kurių meilės ir paguodos žodžių šios netekties skausmas būtų nepakeliamas.

Dėkojame p. Petkui už rūpestingą patarnavimą.

Brangus Tete, ilseki ramybe! Tavo meilės, paprastumo, geros širdies ir didelių darbų mes niekada nepamiršime!

Žmona Bronė ir dukterys su šeimomis.

Mylimai Žmonai, Motinai ir Močiutei

A.†A. LAIMAI ŽEMAITIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiam vyrui dr. PETRUI ŽEMAIČIUI, dukterims DAINAI, RŪTAI RASAI ir VILJAI su šeimomis ir kartu liūdime.

*Dalia ir Algis Augūnai
Roma ir Jonas Mildažiai
Bronius ir Bronė Oniūnai
Gražina ir Algis Petruliai
Ringailė Zotovienė*

Juno-Jupiter, FL

A.†A. HALENAI RICKIENEI

mirus, jos sūnui JUOZUI RICKUI su šeima bei dukroms JANINAI NARUŠIENEI ir ALINAI ŽILVITIENEI su šeimomis reiškiam nuoširdžią užuojautą.

Bernardas ir Regina Narušiai

ST. MARY & EVERGREEN MONUMENT COMPANY

9100 SOUTH KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, ILLINOIS 60642
708/422-7146 OR 312/233-3015
(CORNER OF 91ST & KEDZIE)

JAU 80 METŲ PREKIAUJAME „ROCK OF AGES“

- Paminklai
- Antkapiai
- Mauzoliei
- Bronzines atminimo lentos
- Dvigubos atminimo lentos
- Antkapų raišai
- Laikini antkapiai
- Valymas
- Antkapiai ir paminklai pagal užsakytą
- Paminklų apšvietimo kambarys

AUKŠTOS KOKYBĖS ANTKAPIAI PRIEINAMOMIS KAINOMIS

Pirmad—penkt. 9:00 v.r. — 4:30 v. p.p.

Šeštad. — 10:00 v.r. — 4:00 v. p.p.

Sekmad. — 11:30 v.r. — 3:30 v. p.p.

• APTARNAUJAME VISŲ RELIGIJŲ KAPINES
Vienintelė paminklų prekyba pietinėje miesto dalyje

Gilioje liūdesio valandoje jungiamės su mielu dr. PETRU netekusiu brangios gyvenimo draugės

A.†A. LAIMUTĖS ŽEMAITIENĖS

keturių dukrų — RASYTĖS, VILLJOS, RŪTOS su šeima, DAINOS su šeima — Motinos ir trijų vaikaičių Senelės. Liūdime kartu.

*Gintė, Jadvyga ir Adolfas Damušiai
Kristina, Regina ir Justinas Pikūnai*

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue

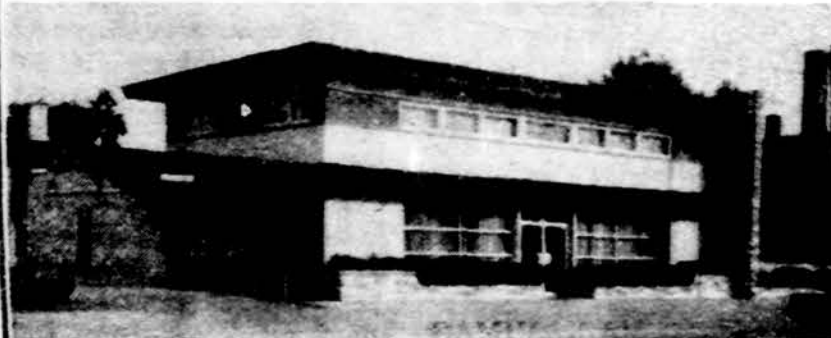
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

Laidotuvių direktoriai

nuo 1916 metų

PRANEŠA

kad atidaro naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. (708) 852-5245

APLINK MUS

x VIII Teatro festivalyje dalyvaujantys vienetai atvyksta iš Chicagos, Hamiltono, Los Angeles ir Toronto. Festivalis, rengiamas JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos, įvyks Jaunimo centre lapkričio 15-18 dienomis. Visuomenė kviečiama gausiai apsilankyti įvairių dramos vienetų pastatymuose.

x Balzeko lietuvių kultūros muziejuje lapkričio 9 d., penktadienį, 7:30 val. vakaro prof. Bronius Vaskelis, Lituanistikos katedros vedėjas Illinois universitete skaitys paskaitą „Išsivijęs teatras: iliuzijos ir realybė“. Si paskaita sudarys įvadą lietuvių teatro festivaliui. Prelegentas apžvelgs lietuvių išsivijęs šimto metų teatrinės veiklos raidą, pradedant pirmaisiais 19 amžiaus pabaigos pastatymais ir baigiant pastarųjų metų bendradarbiavimu tarp Lietuvos ir išsivijęs teatrų. Paskaitos metu galima bus apžiūrėti parodą, skirtą lietuvių dramai ir teatrui. Po paskaitos draimės.

x Bridges, lietuvių žurnalas anglų kalba, 1990, Nr. 7, rugsėjo mėnesio, išėjo iš spaudos. Redaguoja redakcinis kolektyvas, vyr. red. Eduardas V. Meilus, Jr. Leidžiamas Worcester, Mass. Gausi informacijos, liečiančios Lietuvą ir lietuvišką gyvenimą Amerikoje; recenzuojamas Romualdo Požerskio nuotraukų albumas „Atlaidai“, kitos informacijos.

x Pratešė prenumeratą su 15 dol. auka: Paul Petkevičius, Lemont, Ill., K. Vasiliauskas, M. Macevičius, Viktorija Jonikas, visi iš Chicagos, Ill., Ed. Šulaitis, Cicero, Ill., A. Sirutis, Toronto, Kanada, Juozas Naujalis, Cicero, Ill., V. Leone, La Grange Park, Ill. Nuosirdus aciū.

x D. Sadauskas, pirmąjį Lietuvos baritoną, važinėja po Lietuvą koncertuodamas Vyt. Didžiojo metų šimtmės. Dalį šios programos ir pluoštą ilgus metus uždraustų dainų išgirsime koncerte ši sekmadienį, lapkričio 4 d. 3 v. p.p. Jaunimo centre. (sk)

x A. Eidintas ir E. Aleksandravičius, du istorikai iš Lietuvos, duos pranešimus vakaronėje, kuri įvyks ši penktadienį, lapkričio 2 d. 7:30 v.v. Chicagos Jaunimo centro kavinėje. Rengia Lituanistikos Institutas ir „Akiračiai“. (sk)

x Paskutinė proga įsigyti bilietus į „Spalvų sukūrį“ — Kristijono Donelaičio Lituanistikos mokyklų tradicinę madų parodą, kuri įvyks ši sekmadienį, lapkričio 4 d., 11:30 val. ryto, Lexington House, 7717 W. 95 St., Hickory Hills. Bilietai gaunami Gifts International 71st ir Campbell Ave. (sk)

x BUENOS AIRES, Argentina, vadinamas Pietų Amerikos Paryžiumi — elegantiškas, judrus miestas. Grožėsitės plačiais bulvarais, parkais, skulptūromis, paminklais ir muziejais. Parduotuvėse rasite įvairių odos išdirbinių didelių pasirinkimą, keliaudami su „DRAUGO“ ekskursija š.m. lapkričio 26 d. Informacija ir registracija — American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643; tel. (1-312) 238-9787. (sk)

x „Margutis“ praneša, kad solistų J. Varytės ir E. Zelnio koncertas, numatytas lapkričio 11 d. Jaunimo centre, nukeliamas į ateinančių metų kovą 10 d.

x Danutė ir Rimantas Kunčai-Zemaitaičiai, gyvenantieji Hinsdale, IL, sekmadienį, spalio 28 d., susilaukė trečiojo sūnelio Galvydo Mykolo. Naujuoju broliuku džiaugiasi trejų metų Dainius ir netrukus antrąjį gimtadienį švėsiantis Vygantas. Augindami mažametę šeimą, abu Kunčai-Zemaitaičiai randa laiko dalyvauti lietuvių visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime.

x Gražino laimėjimų šaknelės su 15 dol. auka: dr. Jūratė Raulinaitis, V. Beldus, Bronė Kuodis, Benediktas Dapkus, A. Lukas, Sofia Tekorius, Stasys Neniškis, K. Gudinskas, K. Jankūnas, A. Pretkelis, Bronis Krūčas, Albert Kvečas, Vaclovas Butkys, Helen Kolosovas, A. Lukas. Labai dėkojame.

x Dr. V. Janevičius, Kankakee, Ill., Dalia Dundzila, Clarendon Hills, Ill., Aldona J. Kirsut, St. Petersburg Beach, Fla., John Shatas, Waterbury, Conn., I. Kristiūnas, Evergreen Park, Ill., Kęstutis Ječius, Villa Park, Ill., „Draugo“ garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pratędami prenumeratą, paaukojo po 30 dol. dienraščio stiprinimui. Nuosirdus aciū.

x Pratešė prenumeratą su 15 dol. auka: kun. V. Kriščiūnaitis, Southfield, Mich., I. Toliusytė-Pirl, Honolulu, HI, Juozas Ulanskas, Sioux City, Iowa, Elena Baltrušaitienė, Birmingham, Mich., Balys Gaidžiūnas, Mentor, Ohio. Visiems nuosirdus aciū.

x Gražindami laimėjimų šakneles, pridėjo po 12 dol. E. Zelba, Jonas Adomaitis, dr. S. Jankus, Jurgis Lasinskas, Stasė Ilginis, Irene Macionis, J. Juška, Antanas Valinčius, Vytas ir Vanda Zeleniai, Pranas Gudaitis, J. Sidas, W. Valys, Ona Silenas. Labai aciū.

x Lietuvos keliauninkų dėmesiai. Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linijų skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodromuose, įskaitant bilietus į kitus miestus — lektuvais, traukiniais ar autobusais — skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą „VYTIS“ 718-769-3300. (sk)

x „ŽAIBAS“ NR. 6 — maisto produktai bus pristatyti jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje 10 darbo dienų laikotarpyje. 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 5 sv. ryžių, 5 sv. konserv. druska, 4 sv. valg. druska, 18 oz. riešutinis sviestas, 2 dėž. džiovintų slyvų, 2 dėž. razinų, 64 oz. aliejus, 1 dėž. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100.00 — kreiptis „ŽAIBAS“ 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telefonas (708) 430-8090. (sk)

x RUKYTOS MĖSOS GAMINIAI ŠVENTĖMS — aukštos kokybės. Pristatome į namus Lietuvoje — \$84.00, TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Baltijos restorane geras lietuviškas maistas ir įvairūs kokteilai. Dvi salės įvairiems renginiams. Restoranas atidarytas kasdien 11 v. r. — 9 v.v. Uždaras pirmadieniais. 8100 Roberts Rd., tel. 708-458-1400. (sk)

LIETUVIŲ MUZIKOS ŠVENTĖS RENGIMO KOMITETAS. Sėdi iš k.: B. Jasaitienė, Vyt. Radzius, D. Kučienė, St. Baras, pirm., M. Remienė, V. Momkus, D. Bindokienė, S. Kučenaite-Foti. Antroje eilėje iš k.: A. Juodvalkis, A. Steponavičienė, R. Vaitys, A. Vaitienė, Vyt. Aukštuolis, R. Juškie, J. Žygas, E. Kėželiene, Vl. Stropus ir S. Daulienė.

Jono Tamulaitio nuotr.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

KIEK DAUG PONIŲ... KOKIOS JOS GRAŽIOS...

„Deka šio kunigo ir politiko pastangų Lietuva jau 1922 metais pravedė sėkmingą žemės reformą ir tapo nebe dvarininkų ir valstiečių, bet savarankišku ūkininkų kraštu“. Maždaug ši-

x Vera Dundėras, Mississauga, Kanada, pakeisdama „Draugo“ siuntinėjimo adresą, pridėjo ir 20 dol. USF auką. Dėkojame. Senas adresas buvo Etobicoke, Ont., Kanada.

x Ona Mieželiene, Sun City, Az., „Draugo“ garbės prenumeratorė, rėmėja, pratęsdama prenumeratą, gražino laimėjimų šakneles, pridėjo 120 dol. čekį su priedu: „Jungiu nuosirdžią padėką už išsamią informaciją apie Lietuvą ir lietuvių visame pasaulyje bei linkėjimus tolimesnės sėkmės“. Nuosirdus aciū už auką ir linkėjimus.

x Valentinas Saladžius, Miami Beach, Fla., „Draugo“ garbės prenumeratorius, rėmėjas, pratęsdama prenumeratą su visa šimtaine ir palinkėjo geros sėkmės. Labai dėkojame. V. Saladžius nepriklausomoje Lietuvoje buvo pedagogas ir energingas blaivybės propaguotojas.

x Greit parduodu vienos ir dvių šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk)

x „Gintaro“ klube Halloven — kaukių balius šian dien, lapkričio 2 d. Pradžia 9:30 v.v. Gros „Slime Jimmie“ orkestras, geriausios kaukės gaus dovanų. Ateikite ir linksmai praleiskite vakarą! (sk)

x DĖVĖTI DRABUŽIAI, batai, maistas ir kt. daiktai; VAISTAI — receptiniai, nereceptiniai. Kiekiai neribojami. MUITO NERA! Iš kitų miestų savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. Aukštos kokybės rūkytos mėsos gaminiai. AUTOMOBILIUS parduodame pigiai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-977-7916 arba jo sūnus ir partneris Andrius Kurkulis, tel. 312-977-7242 dirbą su Rodman & Renshaw, Inc. Chicagoje. Iš kitur, skambinkite veltui: tel. 1-800-423-2294. (sk)

taip prie prel. Mykolo Krupavičiaus vitrinos Lietuvių muziejuje Jaunimo centre grupei amerikiečių inteligentių aiškino Lituanistikos tyrimo ir studijų centro gidas.

Tuo pačiu metu kitas LTSC talkininkas, kariuomenės istorijos specialistas, kitai tos pačios didžiulės ekskursijos grupei

x Pratešė prenumeratą su 20 dol. auka: Gražina Karsas, Montgomery, Alabama, A. Antanavičius, Chicago, Ill., Jonas Labanauskas, Michigan City, Ind., Regina Spirauskas, Los Angeles, Cal., V. A. Račkauskas, Cicero, Ill., Oskaras Kremeris, La Grange Park, Ill., Jerome Jankus, Chicago, Ill., Tariame nuosirdų aciū mūsų garbės prenumeratoriams, rėmėjams.

x Travel Advisers Inc., 1515 N. Harlem #110, Oak Park, Ill. 60302, siūlo jums sekančius patarnavimus: rezervacijas, lektuvais, laivais, traukiniu ir autobusu. Rezervuojame viešbučius, išnuomojame mašinas. Patvirtiname Aerofloto rezervacijas grįžtantiems į Lietuvą, apiforminame iškvietus. Mūsų patarnavimas tik \$15.00. Jums nebūtina atvažiuoti į mūsų įstaigą, galime viską sutvarkyti telefonu. Skambinkite: Birutei Zalatorienei, 708-524-2244. (sk)

x Ši sekmadienį, lapkričio 4 d. 3 v. p.p. nepraleiskite progos išgirsti Jaunimo centre nepaprasto grožio koncerto spektaklį „Tautos atgimimas“. Dalyvauja menininkai iš Lietuvos — klarnetistas A. Budrys ir baritonas D. Sadauskas. Koncerto programa įvairi, spektaklis prasmingas. Bilietai Patrijos parduotuvėje arba viena val. prieš koncertą prie įėjimo. (sk)

x Lietuvių Fondui, 5-tam milijonui užbaigti vajeus proga aukoko: \$700 Stasys ir Zuzana Žilevičiai, po \$200 kun. Eugenijus ir Valė Geruliai, Aleksas ir Aleksandra Pabrėžai, po \$100 Jonas ir Ona Motiejūnai, Viktoras ir Ona Šamauskai, Eduardas Vitkus, Maria Vilutienė. Prašome aukas siųsti ir lapkričio 10 d. pokyliui bilietus įsigyti LF būstinėje — 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Pristatome Lietuvoje tik naujus automobilius. Visų firmų mašinos pigesnės negu Vilniaus dolerinėje 20-30%. Visos su garantija. Keičiame aukštą santykiu dolerius į rublius. Parūpiname butus giminaičiams. Skambinti iki 12 val. dienos tel. (312) 434-8618. (sk)

aiškino apie Lietuvos laisvės kovas. Vieta tam labai tinkama — Jaunimo centro aikštelėje, prie pat paminklo žuvusiems. Joms negirdėtas spaudos draudimas ir knygnešų pasiaukojimas irgi darė lankytojams didelį įspūdį.

Bet pradėkime nuo pradžios: Daugiau kaip 250 angliškai kalbančių viešnių iš Chicagos universiteto „Know Your Chicago“ programos lankė lietuviškos Chicagos įdomybes. Pasidalinusios į dvi grupes, jos spalio 23 ir 24 trimis autobusais aplankė „Draugo“ redakciją, leidyklą ir spaustuve, Svč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, Marquette Park apylinkę, Balzeko Lietuvių kultūros muziejų, foto parodą Čiurlionio galerijoje ir Lietuvių muziejų bei kitus Lituanistikos tyrimo ir studijų centro skyrius. Jaunimo centro kavinėje programos dalyvės valgė Kupčikevičių Talman Deli pristatytus tikrai reprezentacinius lietuviškus pietus.

Po pietų spalio 23 į lankytojas prabilo Edvardas Tuskenis, neseniai iš Vilniaus sugrįžęs prezidento Vytauto Landsbergio ir LTSC talkininkas, ir LTSC pirmininkas prof. Jonas Račkauskas. Tuskenis jas supažindino su Lietuvos padėtimi, o Račkauskas su Chicagos lietuvių istorija ir dabartimi. Sekančios dienos viešniams pasveikino JC direktorė Salomėja Endrijo-nienė ir vėl išsami, bet pagu-nančiai lankytojas švietė prof. Račkauskas.

LTSC lankant, viešniams grupėmis vedžiojo ir eksponatus aiškino šie Centro talkininkai: Halina Moliejienė, Jonas Parnonis, Tėvas Antanas Saulaitis, SJ, Vytenis Statkus, Edvardas Tuskenis, Irena Vaitkienė ir Arūnas Zailskas.

University of Chicago Office of Continuing Education jau 42 metus veda šią miesto pažinimo programą, kuri, kaip pasirodė, yra labai populiari tarp laiko ir pinigų turinčių mokytojų moterų. Šį rudenį, joms buvo siūlomas simpoziumas miesto centre ir penkios išvykos, iš kurių galėjo pasirinkti tris.

Į Chicago lietuvių ilgametę šią moterų tarybos narę ir išvykos organizatorę Joan Miller atkreipė dėmesį šių metų sausio mėnesį dėl pasaulinės svarbos įvykių Lietuvoje. Jos pirmieji kontaktai su lietuviu buvo garbės gen. konsulas Vaclovas Kleiza ir LTSC pirmininkas dr. Jonas Račkauskas, kuris tolimesnį „Lietuvių sostinės“ lankymo koordinavimą su universitetu pavedė dr. Robertui Vitui, LTSC vykdomam vicepirmininkui.

Ponios Miller ir dr. Vito kartotinių posėdžių bei programos pritarimo išdava ir buvo „Chicago: „Lithuanian-American Capital“ dienos šios programos apimtyje. (arza)

KONGRESMANĖ LYNN MARTIN LEMONTE

Illinois Lietuvių respublikonų lyga nuolat stengiasi supažindinti lietuvių visuomenę su respublikonais politikais, o atvykusius svečius su lietuvių dirbamu visuomeniniu ir kultūriniu darbu, kad svečias išsivertų kuo geriausią nuomonę apie mus.

Spalio 21 dieną į Lietuviją centrą Lemonte atvyko kongresmanė Lynn Martin. Atvykusi viešnia sveikinosi su iš bažnyčios išsėinančiais lietuviu, žavėjosi lietuvių centru ir čia vykstančia veikla. Būdama iš Rockfordo, viešnia lietuviu gerai pažįsta, nes jos distrikte yra ir lietuvių kolonija.

Pasisvečiavus Centro menėje prie kavos ir pyragaičių, trumpą žodį į susirinkusius tarė lygos pirmininkas Vytautas Jasinevičius ir pristatė Anatolijū Milūną vadovauti programai.

Apibūdinant viešnią, buvo paminėta, kad lietuviu šiuo metu turi labai silpną kontaktą su Illinois senatoriais. Prisimintas gražus bendradarbiavimas su senatoriais Percy ir reikėta viltis, kad Lynn Martin, tapusi senatore, būtų taip pat prieinama ir palanki lietuviams.

Paminėtos jos pastangoms šių metų Illinois valstijos respublikonų konvencijoje, kur jos pasiūlyta stipri, Lietuvą remianti rezoliucija buvo įtraukta į valstijos partijos platformą. Savo keliu JAV Kongrese ji parėmė eilę rezoliucijų, pasi-

sakančių už Lietuvą.

Viešnia savo žodyje daugiausia kalbėjo apie Lietuvą. Jos nuomone, prezidentas Bush padarė klaidą, nepripažindamas nepriklausomos Lietuvos. Kalbėjo apie svarbą turėti savo žmones Kongrese, nes tada lengviau pristatyti savo reikalus. Ta proga pasidžiaugė, kad šiais metais mes turime lietuvių kandidatą į Amerikos kongresą David Shestoką ir pakvietė tarti keletą žodžių. David Shestokas pripažino, kad jam sunku kalbėti lietuviškai, bet sakė, kad ne kalboje, bet širdyje yra svarba, kaip jis artimas Lietuvai. Pažadėjo, jei bus išrinktas, tai ne tik jis vyks, bet kartu kvies ir Lynn Martin vykti į Lietuvą susipažinti su kraštu. Tiek kongresmanė Lynn Martin, tiek David Shestokas dalyvių buvo šiltais priimti ir atsakinėjo į klausimus.

Atsisveikinant su kongr. Lynn Martin, lygos vardu jai padovanota dailiai išdėrota paukštelio lesykla, kuria viešnia susidomėjo, lankydamas Centro dovanelių krautuvę.

Svečiams išvykus, A. Milūnas dėkojo atsilankiusiems už dėmesį. Įsigyti mums draugų JAV Kongrese nėra lengva, o jų dabar mums labai reikia, tad labai svarbu, kad svečiai išsivertų kuo geriausius išpu-džius iš viešnagės pas lietuvius. A. M.

Kongresmanas Durbin tarp Chicago lietuvių visuomenininkų. Iš k.: arch. Albertas Kerelis, kongresmanas Richard Durbin, sol. Algirdas Brazis, LB Chicago apygardos pirm. Birutė Vindašienė ir viešnia iš Omahos Aušrelė Sakalaitė.

Nuotr. V. Bacevičius

IŠ ARTI IR TOLI

ARGENTINOJE

— Radio Dinamica programoje dalyvavo Susivienijimo Lietuvių Argentinoje „Dobilo“ ansamblis savo deklamacijomis. Programą paruošė Juana Dumšė ir Nely Zavickaitė Mahne.

— A. a. Kazimieras Morkėnas, 82 metų amžiaus, mirė Monte Grande netoli Buenos Aires. Žmona anksčiau mirė, tai juo rūpinosi ir palaikėjo krikšto dukė Ona Kerbelytė Lallane. Palaidotas Monte Grande kapinėse.

— A. a. Nelida Alicia Puškaitė Aleksienė, 52 metų amžiaus, mirė Quilmes mieste rugpjūčio 10 d. Palaidota Avellanados šeimos panteone. Nuliū-dime liko vyras Antanas, dukterys — Olandijoje baigusi geologė Alicia Silvija ir Vokietijoje baigusi ekologė Adriana Irena, pusbrolis Artūras Gronskis.

— A. a. Ursulė Zabalonytė Žukauskienė, 80 metų amžiaus, po ilgos ligos mirė Wil-des mieste. Ji kurį laiką dirbo kaip virėja klebonijoje, paskiau buvo pensijoje ir gyveno prieglaudoje. Buvo pašarvota Aušros Vartų mokyklos salėje. Po gedulingų Misių Aušros Vartų bažnyčioje, palaidota Avellanados kapinėse.

— Iš Vokietijos į Argentina atvyko Tomas Bartusevičius ir Dalia Baliutė padėti organizuoti Lietuvių Jaunimo kongresą, kuris bus 1991-92 metų laikotarpyje.

— Rugsėjo 9 d. buvo vadinamoji „Imigrantų diena“, kurią pravedė Birutė Daratienė. Dalyvavo „Spindulio“ šokėjai, vadovaujami Nestoro Lukšo, orkestras Oskaro Juknos ir M. Jasiūno. Pašoko kelis tautinius šokius „Inkaro“ grupė, vadovaujama Juozo Puliko. Lietuvių Centro pirmininkas Julius Mičiūdas padėjo visiems dalyviams ir programos atlikėjams.

— A. a. Boleslovas Sukarevičius, 91 metų amžiaus, mirė Valentin Alsinoje, Buenos Aires priemiestyje. Buvo kilęs iš Leipalingio, Argentinoje gyveno nuo 1928 m. Nuliūdime liko žmona Stasė, sūnus su šeima. Palaidotas Chacarita kapinėse.

— Rosario lietuvių jaunimo tautinis ansamblis „Šaltinis“ minėjo savo dvejų metų sukaktį. Tai atliko Lietuvių klube, kurio savininkai Emilija ir Juozas Repšiai veltui leido pasinaudoti. Ansamblio pašoko kelis tautinius šokius, vadovaujant O. Levanavičiui. Taip pat pavaišino visus svečius.

— Rosario mieste mirė lietuviu: K. Lasauskas, 81 m., O. Vyšniauskienė, 83 m., Eduardas Žilys, 51 m., ir M. No-reikienė, 81 metų amžiaus.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.